

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Наукова бібліотека ім. М. Максимовича

Інформаційно-бібліографічний відділ

Вища освіта і наука

науково-аналітичний огляд

№ 10/11 (жовтень–листопад) 2022 р.

Вища освіта і наука : науково-аналітичний огляд / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, Наук. б-ка ім. М. Максимовича, Інформ.-бібліогр. від. ; [упоряд. А. В. Козонущенко ; за заг. ред. І. І. Тіщенко ; наук. ред. д-р наук з соціальних комунікацій О. О. Сербін]. – Київ, : [б. в.], 2022. – № 10/11 (жовтень–листопад). – 63 с.

Науково-аналітичний огляд представляє публікації з історії та сьогодення й перспектив розвитку сучасної вищої освіти та науки, як в Україні, так і за її межами.

Цей покажчик репрезентує матеріали з поточних надходжень до фондів Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича: навчальну та монографічну літературу, періодичні видання й матеріали конференцій.

Розраховано на освітян, науковців, викладачів, студентів й фахівців з бібліотечно-інформаційної галузі.

Зміст

Нормативно-правова база вищої освіти та науки в Україні.....	5
<i>Постанови Верховної Ради України, Укази Президента України</i>	5
<i>Постанови, розпорядження Кабінету Міністрів України</i>	5
<i>Накази Міністерства освіти і науки України</i>	6
<i>Накази інших міністерств і відомств України</i>	8
Історія, філософія освіти	8
Вища освіта і наука за кордоном	10
Вища освіта і наука в Україні	14
<i>Якість освіти, академічна доброчесність</i>	21
Заклади вищої освіти, академічні та наукові установи	22
<i>Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу</i>	27
<i>Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка</i>	28
<i>Київський національний лінгвістичний університет</i>	28
<i>Київський національний університет технологій та дизайну Івана Грищенка</i>	28
<i>Київський національний університет будівництва і архітектури</i>	28
<i>Київський національний університет імені Тараса Шевченка</i>	29
<i>Київський національний університет культури і мистецтв</i>	30
<i>Київський національний університет технологій та дизайну</i>	30
<i>Київський університет імені Бориса Грінченка</i>	30
<i>Львівський національний університет імені Івана Франка</i>	31
<i>Національна академія внутрішніх справ України</i>	31
<i>Національна академія наук України</i>	31
<i>Національний університет биоресурсов и природопользования</i>	33
<i>Національний лісотехнічний університет</i>	33
<i>Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"</i>	34
<i>Національний університет "Львівська політехніка"</i>	35
<i>Національний університет "Острозька академія"</i>	36
<i>Одеський національний університет імені І. І. Мечникова</i>	36
<i>Полтавський державний медичний університет</i>	37
<i>Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника</i>	37
<i>Сумський державний університет</i>	38
<i>Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського</i>	38
<i>Тернопільський педагогічний університет імені Володимира Гнатюка</i>	38

<i>Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини</i>	38
<i>Харківська державна академія культури</i>	39
<i>Харківський національний автомобільно-дорожній університет</i>	39
<i>Хмельницький національний університет</i>	40
Учасники навчально-виховного процесу	40
Вища освіта: окремі предмети, галузі	42
<i>Бібліотечна освіта</i>	47
<i>Військова освіта</i>	49
<i>Дизайн-освіта</i>	50
<i>Економічна освіта</i>	50
<i>Медична освіта</i>	50
<i>Педагогічна освіта, соціальна освіта</i>	51
<i>Фізико-математична освіта</i>	60
<i>Філологічна освіта</i>	61
<i>Юридична освіта</i>	63

Нормативно-правова база вищої освіти та науки в Україні

Постанови Верховної Ради України, Укази Президента України

1. **Питання** Ради з молодіжних питань : Указ Президента України від 17 січня 2022 року № 14/2022 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2022**. – 19 січ. (№ 10). – С. 4.

2. **Про відзначення** пам'ятних дат і ювілеїв у 2022–2023 роках : постанова Верховної Ради України від 17 грудня 2021 року № 1982-IX // Урядовий кур'єр. – Київ, **2021**. – 31 груд. (№ 252). – С. 6–8.

Постанови, розпорядження Кабінету Міністрів України

3. **Деякі** питання присудження (позбавлення) наукових ступенів : постанова Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 року № 1197 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, **2021**. – № 12. – С. 73–94.

4. **Про вихід** з Угоди про заснування Міжнародного центру наукової та технічної інформації : постанова Кабінету Міністрів України від 18 листопада 2022 р. № 1293 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2022**. – 22 лист. (№ 248). – С. 11.

5. **Про вихід** з Угоди про співробітництво в галузі освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2022 р. № 1033 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2022**. – Верес. (№ 9). – С. 16.

6. **Про внесення** змін до Положення про Міністерство освіти і науки України : постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2022 р. № 1211 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2022**. – 2 лист. (№ 234). – С. 4

7. **Про наукові** об'єкти, що становлять національне надбання : постанова Кабінету Міністрів України від 4 листопада 2022 р. № 1243 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2022**. – 9 лист. (№ 239). – С. 9.

8. **Про присудження** Премії Кабінету Міністрів України за розроблення і впровадження інноваційних технологій : розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 жовтня 2022 р. № 916-р // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2022**. – Верес. (№ 9). – С. 59–64.

9. **Про реалізацію** експериментального проекту щодо формування та застосування еДокумента про освіту : постанова Кабінету Міністрів України від 4 листопада 2022 р. № 1242 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2022**. – 9 лист. (№ 239). – С. 9.

10. **Про утворення** Запорізького державного медико-фармацевтичного університету : розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2022 р. № 952-р // Урядовий кур'єр. – Київ, **2022**. – 2 лист. (№ 234). – С. 11.

11. **Про утворення** Косівського державного інституту декоративного мистецтва : розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 серпня 2022 р. № 803-р // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2022**. – Верес. (№ 9). – С. 15.

Накази Міністерства освіти і науки України

12. **Зміни** до складу спеціалізованих вчених рад : додаток 3 до наказу Міністерства освіти і науки України від 10 жовтня 2022 р. № 894 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2022**. – Верес. (№ 9). – С. 54–56.

13. **Про рішення** з питань присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань та внесення змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України : наказ Міністерства освіти і науки України від 10 жовтня 2022 р. № 894 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2022**. – Верес. (№ 9). – С. 17–20.

14. **Рішення** вчених рад закладів вищої освіти про присвоєння вченого звання професора (за списком) : наказ Міністерства освіти і науки України від 09 серпня 2022 р. № 724 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2022**. – Верес. (№ 9). – С. 2–14. ●

15. **Рішення** вчених рад закладів вищої освіти про присвоєння вченого звання доцента (за списком): наказ Міністерства освіти і науки України від 10 жовтня 2022 р. № 894 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, 2022. – Верес. (№ 9). – С. 29–39.

16. **Рішення** вчених рад закладів вищої освіти про присвоєння вченого звання професора (за списком): наказ Міністерства освіти і науки України від 10 жовтня 2022 р. № 894 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, 2022. – Верес. (№ 9). – С. 21–29.

17. **Рішення** вчених рад закладів вищої освіти та наукових установ про присвоєння вченого звання старшого дослідника (за списком): наказ Міністерства освіти і науки України від 10 жовтня 2022 р. № 894 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, 2022. – Верес. (№ 9). – С. 40–42.

18. **Рішення** спеціалізованих вчених рад про присудження наукового ступеня доктора наук з галузей науки та за науковими спеціальностями (за списком): наказ Міністерства освіти і науки України від 10 жовтня 2022 р. № 894 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, 2022. – Верес. (№ 9). – С. 43.

19. **Рішення** спеціалізованих вчених рад про присудження наукового ступеня кандидата наук з галузей науки та за науковими спеціальностями (за списком): наказ Міністерства освіти і науки України від 10 жовтня 2022 р. № 894 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, 2022. – Верес. (№ 9). – С. 43–44.

20. **Рішення** спеціалізованих вчених рад про присудження ступеня доктора філософії з галузей знань та за спеціальностями (за списком): наказ Міністерства освіти і науки України від 10 жовтня 2022 р. № 894 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, 2022. – Верес. (№ 9). – С. 44–47.

21. **Склад** спеціалізованих вчених рад, профіль яких змінено: наказ Міністерства освіти і науки України від 10 жовтня 2022 р. № 894 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, 2022. – Верес. (№ 9). – С. 49–50.

22. **Список** друкованих (електронних) періодичних видань, стосовно яких вносяться зміни до Переліку наукових фахових видань України: додаток 4 до

наказу Міністерства освіти і науки України від 10 жовтня 2022 р. № 894 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, 2022. – Верес. (№ 9). – С. 57–58.

23. **Список** друкованих (електронних) періодичних видань, у включенні яких до Переліку наукових фахових видань України відмовлено : додаток 5 до наказу Міністерства освіти і науки України від 10 жовтня 2022 р. № 894 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, 2022. – Верес. (№ 9). – С. 56.

24. **Список** друкованих (електронних) періодичних видань, що включаються до Переліку наукових фахових видань України : додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 10 жовтня 2022 р. № 894 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, 2022. – Верес. (№ 9). – С. 51–54.

25. **Щодо** призначення іменних, академічних та соціальних стипендій здобувачам фахової передвищої та вищої освіти : лист Міністерства освіти і науки України від 20 вересня 2022 р. № 9/706-22 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, 2022. – Верес. (№ 9). – С. 16.

Накази інших міністерств і відомств України

26. **Про введення** в дію Рішення оперативного штабу Міністерства охорони здоров'я України з реагування на ситуації з поширення інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом вакцинації від 01 жовтня 2021 року : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 13 жовтня 2021 р. № 2234 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, 2021. – № 11. – С. 3–6.

Історія, філософія освіти

27. **Батечко Н.** Еволюція освітніх парадигм у сучасному науковому дискурсі [Електронний ресурс] / Н. Батечко, М. Михайліченко // Освітологія. – Київ, 2020. – № 9. – С. 29–37. – Режим доступу: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/issue/view/1> (12.10.2022 р.).

28. **Гоменюк І.** Адміралом назвати його мало... Довкола світу зі стетоскопом і пером. Історія видатного українця Ярослава Окуневського / І. Гоменюк // Україна молода. – Київ, **2022**. – 16 лист. (№ 35). – С. 12.

Ярослав Окуневський (1860–1929) збудував стрімку кар'єру на флоті Австро-Угорської імперії. Хоч зброї до рук не брав – торував шлях угору скальпелем і стетоскопом. і бачив античні руїни в Європі, латиноамериканські джунглі та тибетські гори. Рятував від смерті монарших персон, за що отримав високі нагороди. Сьогодні його можна іменувати першим українським тревелблогером. А доживав віку, працюючи в повітовій лікарні.

29. **Добрюха А.** Думка ставить хворого на ноги. Нейробіолог Джакомо Різолатті / А. Добрюха // Україна молода. – Київ, **2022**. – 2 лист. (№ 33). – С. 12.

Вчений, який відкрив людству таємницю дзеркальних нейронів, розповів, як полішити взаєморозуміння між людьми, а також про нові підходи до лікування інсульту та аутизму. Джакомо Різолатті – італійський нейробіолог, народився в 1937 році. Закінчив Падуанський університет. У 1992 році професор Різолатті зробив революційне відкриття, яке зробило переворот в психології та інших науках про влаштування мозку. Були виявлені дзеркальні нейрони – унікальні клітини мозку, які активізуються, коли ми стежимо за діями інших людей. Ці клітини, як дзеркало, автоматично «відображають» чужу поведінку у нас в голові і дозволяють відчувати все так, наче ми робили дії самі. Зараз Джакомо Різолатті очолює Інститут неврології Пармського університету.

30. **Моргун В. Ф.** Політична ноосфера Вернадського на роздоріжжі: від безумної манії до моральної науки / В. Ф. Моргун // Кременчуччина – основа проєктування освіти регіону під час випробувань і надалі : Матеріали III-ї наук.-пед. експедиції Наук.-дослід. лаб. з вивч. і розроблення гуманіт. ідей акад. В. І. Вернадського : Кременчук, Горішні Плавні, Світловодськ, 18–19 трав. 2022 р. / НАН України [та ін.] ; за наук. ред. А. П. Самодрини. – Кременчук, **2022**. – С. 182–190.

31. **Москалик Г. Ф.** Розвиток освіти у напрямі ноосфери людства / Г. Ф. Москалик // Кременчуччина – основа проєктування освіти регіону під час

випробувань і надалі : Матеріали III-ї наук.-пед. експедиції Наук.-дослід. лаб. з вивч. і розроблення гуманіт. ідей акад. В. І. Вернадського : Кременчук, Горішні Плавні, Світловодськ, 18–19 трав. 2022 р. / НАН України [та ін.]; за наук. ред. А. П. Самодрини. – Кременчук, **2022**. – С. 36–42.

32. **Рибалка В. В.** Ноосфера парадигма розвитку науки і освіти / В. В. Рибалка // Кременчуччина – основа проектування освіти регіону під час випробувань і надалі : Матеріали III-ї наук.-пед. експедиції Наук.-дослід. лаб. з вивч. і розроблення гуманіт. ідей акад. В. І. Вернадського : Кременчук, Горішні Плавні, Світловодськ, 18–19 трав. 2022 р. / НАН України [та ін.]; за наук. ред. А. П. Самодрини. – Кременчук, **2022**. – С. 27–36.

33. **Розман І. І.** Філософія і методологія: динаміка розвитку науки [Електронний ресурс] / І. І. Розман // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 242–244. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_55 (5.10.2022 р.).

34. **Шилов Ю. О.** Виникнення педагогіки в Україні / Ю. О. Шилов // Кременчуччина – основа проектування освіти регіону під час випробувань і надалі : Матеріали III-ї наук.-пед. експедиції Наук.-дослід. лаб. з вивч. і розроблення гуманіт. ідей акад. В. І. Вернадського : Кременчук, Горішні Плавні, Світловодськ, 18–19 трав. 2022 р. / НАН України [та ін.]; за наук. ред. А. П. Самодрини. – Кременчук, **2022**. – С. 174–176.

35. **Шилов Ю. О.** Про виникнення педагогіки у Світі та в Україні / Ю. О. Шилов // Кременчуччина – основа проектування освіти регіону під час випробувань і надалі : Матеріали III-ї наук.-пед. експедиції Наук.-дослід. лаб. з вивч. і розроблення гуманіт. ідей акад. В. І. Вернадського : Кременчук, Горішні Плавні, Світловодськ, 18–19 трав. 2022 р. / НАН України [та ін.]; за наук. ред. А. П. Самодрини. – Кременчук, **2022**. – С. 22–27.

●

Вища освіта і наука за кордоном

36. **Божич Ю.** Пірати кремнієвих долин / Ю. Божич // Фокус. – Київ, 2022. – № 7 (747). – С. 28–31.

Донедавна існував лише один напрямок міграції вчених з усього світу - на Захід. Сьогодні розумні голови активно скуповує Китай, а середина століття загрожує стати "епохою Індії". Чи зможуть США утримати звання глобального технологічного лідера.

37. **Гуменчук А. В.** Міжнародні вимоги до гармонізації освітніх програм підготовки фахівців у галузі бібліотекознавства та інформаційних наук [Електронний ресурс] / А. В. Гуменчук // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2021. – Вип. 59. – С. 33–43. – Режим доступу: <http://v-khsac.in.ua/issue/view/14260> (5.10.2022 р.).

Охарактеризовано розроблені й презентовані у 2021 р. на громадське обговорення Сильною робочою групою з бібліотечної та інформаційної освіти (Building Strong Library and Information Science Education (BSLISE)) Керівні принципи ІФЛА для фахових освітніх програм у галузі бібліотекознавства та інформаційних наук. Визначено міжнародні вимоги до змісту й організаційно-методичних засад підготовки бібліотечно-інформаційних фахівців освітніх ступенів бакалавра й магістра, встановлено ступінь відповідності освітніх програм українських закладів вищої освіти Керівним принципам ІФЛА. Обґрунтовано резерви вдосконалення змісту і структури вітчизняних освітніх програм зі спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа в контексті міжнародних критеріїв оцінювання їх якості й сучасних освітніх методик навчання та викладання на ОП.

38. **Гуменчук А. В.** Напрями модернізації вищої бібліотечної освіти в КНР [Електронний ресурс] / А. В. Гуменчук // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2021. – Вип. 60. – С. 89–98. – Режим доступу: <http://v-khsac.in.ua/issue/view/14837> (5.10.2022 р.).

39. **Гуменчук А. В.** Сучасні тенденції розвитку системи вищої бібліотечно-інформаційної освіти в Німеччині / А. В. Гуменчук // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2022. – Вип. 61. – С. 50–61.

40. **Джерело** додаткових коштів // Освіта України. – Київ, 2022. – 14 лист. (№ 44/45). – С. 2.

Уряд затвердив Порядок використання коштів з рахунку МОН для потреб освіти і науки в межах ініціативи Президента України Володимира Зеленського UNITED24.

41. **Калінічева Г.** Управління знаннями та інформацією як чинник забезпечення якості вищої освіти: зарубіжний досвід [Електронний ресурс] / Г. Калінічева // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, 2021. – Вип. 4 (69). – С. 76–85. – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I=&S21STR=Ж23380%2F2021%2F4

(12.11.2022 р.).

42. **Мартиненко С.** Методологія порівняльного дослідження тенденцій професійної підготовки фахівців із циркулярної економіки в окремих країнах Європи [Електронний ресурс] / С. Мартиненко, О. Сисоєв // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, 2021. – Вип. 4 (69). – С. 7–17. – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I=&S21STR=Ж23380%2F2021%2F4

(12.11.2022 р.).

43. **Назаровець М. А.** Підтримка відкритої науки в Technische Informationsbibliothek – ТІВ / М. А. Назаровець // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2022. – Вип. 61. – С. 7–16.

Проаналізовані напрями підтримки руху Відкритої науки у ТІВ – Leibniz-Informationszentrum Technik und Naturwissenschaften und Universitätsbibliothek. З'ясовано, що ідеї Відкритої науки є провідними в реалізації завдань роботи бібліотеки, а підхід до їх реалізації комплексний: оцифрування інформації, акцент на використанні цифрових технологій, максимальна доступність до наукової

інформації, застосування семантичних технологій пошуку, реалізація можливостей публікації у Відкритому доступі, проведення досліджень з пошуку, впровадження нових та вдосконалення звичних інструментів для організації бібліотечних послуг у процесі підтримки Відкритої науки, спілкування й співпраця на національному та міжнародному рівнях для обміну досвідом та пошуку оптимальних напрацювань на шляху до відкритості.

44. **Сисоєв О.** Відповідність професійної підготовки фахівців з циркулярної економіки цілям економічного розвитку Фінляндії [Електронний ресурс] / О. Сисоєв // Освітологія. – Київ, 2021. – № 10. – С. 81–89. – Режим доступу: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/issue/view/8> (12.10.2022 р.).

45. **Слуцький Я.** Програми освітньо-культурної адаптаційної підготовки іноземних студентів у ЗВО США [Електронний ресурс] / Я. Слуцький // Освітологія. – Київ, 2021. – № 10. – С. 90–97. – Режим доступу: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/issue/view/8> (12.10.2022 р.).

46. **Стойка О.** Цифровізація професійної підготовки вчителів у Республіці Польща, Угорщині та Україні: постановка проблеми [Електронний ресурс] / О. Стойка // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, 2021. – Вип. 4 (69). – С. 86–93. – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I=&S21STR=Ж23380%2F2021%2F4 (12.11.2022 р.).

47. **Університетські** цінності в закладах вищої освіти України та Республіки Польща: погляд студентів [Електронний ресурс] / О. Проценко, О. Бульвінська, О. Мельниченко, О. Хархула // Освітологія. – Київ, 2021. – № 10. – С. 45–55. – Режим доступу: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/issue/view/8> (12.10.2022 р.).

48. **Філатов А.** Особливості становлення і розвитку корпоративної освіти Польщі у другій половині ХХ – початку ХХІ століття [Електронний ресурс]

/ А. Філатов // Освітологія. – Київ, 2021. – № 10. – С. 98–105. – Режим доступу: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/issue/view/8> (12.10.2022 р.).

49. **Kosharna N.** Organization of future primary school teachers' professional practice within the optional block "foreign language" [Електронний ресурс] / N. Kosharna, L. Petryk // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, 2021. – Вип. 4 (69). – С. 50–59. – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I=&S21STR=Ж23380%2F2021%2F4 (12.11.2022 р.).

Стаття присвячена питанню організації виробничої практики майбутніх учителів початкової школи у межах спеціалізації вибіркового блоку "Іноземна мова". У процесі дослідження проаналізовано вітчизняну та зарубіжну літературу з проблеми дослідження, взято до уваги нормативно-правові документи та звіти з питань підготовки вчителя початкової школи, зокрема її практичної професійної складової, у провідних країнах Європи.

Вища освіта і наука в Україні

50. **Борейко Н. М.** Аналіз законодавчих норм щодо запровадження дуальної форми здобуття вищої освіти в Україні / Н. М. Борейко // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – Київ, 2021. – № 4. – С. 113–122.

51. **Бот для інноваторів** // Освіта України. – Київ, 2022. – 31 жовт. (№ 42/43). – С. 11.

Телеграм-бот Info Science Bot інформує більше тисячі інноваторів і науковців. Info Science Bot інформує про: актуальні можливості для інноваторів і науковців; актуальні новини та дипломатичні кроки органів влади та наукової спільноти про протистояння російській агресії, а також запровадження санкцій щодо російської федерації нашими міжнародними партнерами.

52. **Бюджет-2023** ухвалено: що додали на освіту і науку? // Освіта України. – Київ, 2022. – 14 лист. (№ 44/45). – С. 4–5.

53. **Визнання** результатів навчання // Освіта України. – Київ, 2022. – 14 лист. (№ 44/45). – С. 6.

МОН пропонує для громадського обговорення проєкт наказу "Про внесення зміни Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у вищій та фаховій передвищій освіті".

54. **День** другий. Вища освіта та технологічні рішення // Світ. – Київ, 2022. – Жовт. (№ 37/38). – С. 5.

Про семінар "Відновлення науки, освіти та інновацій в Україні", який організували Національні академії наук, інженерії і медицини США.

55. **День** третій. Розуміння "візії і перспективи" // Світ. – Київ, 2022. – Жовт. (№ 37/38). – С. 6.

Про семінар "Відновлення науки, освіти та інновацій в Україні", який організували Національні академії наук, інженерії і медицини США.

56. **Для відкритої** науки // Освіта України. – Київ, 2022. – 17 жовт. (№ 40/41). – С. 2.

Уряд схвалив розпорядження "Про затвердження національного плану щодо відкритої науки". Документ є черговим кроком на шляху інтеграції України до Європейського дослідницького простору. Його виконання забезпечить реалізацію Угоди між Україною, з одного боку, і Європейським Союзом та Європейським співтовариством з атомної енергії, з іншого, про участь України у Рамковій програмі з досліджень та інновацій "Горизонт Європа" та Програмі з досліджень та навчання Європейського співтовариства з атомної енергії (2021–2025), комплементарній до Рамкової програми з досліджень та інновацій "Горизонт Європа". Стаття 6 Угоди визначає необхідність підтримки практик відкритої науки відповідно до правил програми "Горизонт Європа" та "Євратом". Реалізація заходів Національного плану створить умови для виконання угоди українськими організаціями. Відтепер Україна приєдналась до країн ЄС, що мають затверджений план реалізації принципів відкритої науки.

57. **Документи** будуть у "Дії" // Освіта України. – Київ, **2022**. – 14 лист. (№ 44/45). – С. 8.

Документи про освіту будуть у "Дії".

58. **Експертиза** навчальної літератури // Освіта України. – Київ, **2022**. – 14 лист. (№ 44/45). – С. 2.

Кабінет Міністрів України прийняв постанову "Про внесення змін до Положення про Міністерство освіти і науки України", розроблену на виконання Закону України від 14 грудня 2021 року № 1951-IX "Про внесення змін до Закону України "Про освіту" щодо вдосконалення науково-методичного забезпечення освіти та якості навчальної літератури".

59. **За кошти** державного бюджету // Освіта України. – Київ, **2022**. – 31 жовт. (№ 42/43). – С. 2.

На черговому засіданні Уряду затверджено рішення про Порядок переведення на навчання за кошти державного бюджету окремих категорій здобувачів фахової передвищої, вищої освіти, які були зараховані на навчання до 2021 року включно на місяць, що фінансуються за кошти фізичних або юридичних осіб.

60. **Залучення** міжнародних експертів // Освіта України. – Київ, **2022**. – 31 жовт. (№ 42/43). – С. 11.

Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти продовжує залучення міжнародних експертів до процедури акредитації.

61. **Згуровський М.** Обговорення моделі майбутньої країни – найголовніше і найневідкладніше завдання [Електронний ресурс] / М. Згуровський ; веде розмову Володимир Семиноженко // Світ. – Київ, **2022**. – Жовт. (№ 39/40). – С. 4–5. – Режим доступу:

<http://svit.kpi.ua/2022/10/25/%D0%BE%D0%B1%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D1%96-%D0%BC%D0%B0%D0%B9%D0%B1%D1%83%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D1%97-%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD/> (5.10.2022 р.).

Ректор Київської політехніки академік НАН України Михайло Згуровський у програмі "Про науку. Компетентно" на ютуб-каналі НАН України. Веде розмову автор програми та її постійний ведучий академік НАН України Володимир Семиноженко. Проглянути інтерв'ю на ютуб-каналі можна за посиланням: <https://youtu.be/Q2FTXioPBlc>

62. Ільшаммар Л. Наука та бібліотечна справа в умовах воєнного стану в Україні: міжнародна підтримка / Л. Ільшаммар // *Бібліотечний вісник*. – Київ, **2022**. – № 1 (265). – С. 107–120.

Міжнародна наукова спільнота рішуче засуджує російську військову агресію та надає українським дослідникам можливість віддаленого користування передплаченими базами даних наукової інформації, а також відкриває вільний доступ до нових інформаційних ресурсів. Scopus (<https://www.scopus.com>), Web of Science (<https://www.webofscience.com>), Research4Life (<https://www.research4life.org/>). Весь культурний світ шокований подіями в Україні, спричиненими агресією з боку Російської Федерації. Національні бібліотеки країн Балтії виступили з публічним зверненням до світового співтовариства. Цю декларацію підтримала й Національна бібліотека Польщі. Для допомоги українським науковцям і студентам під час війни ЄС створено сайт #ScienceForUkraine (<https://scienceforukraine.eu/ua>) відповідні сторінки у Facebook, Twitter, LinkedIn, Instagram. На сайті розміщено пропозиції щодо проживання, навчання й віддаленої роботи, зокрема в галузі гуманітарних наук і мистецтва. Також на сайті є посилання на інші програми підтримки. Європейська комісія запустила новий портал ERA4Ukraine (<https://euraxess.ec.europa.eu/ukraine>) – єдиний центр інформації та послуг підтримки для українських дослідників, котрі змушені залишити Україну через війну, яку веде Росія. На порталі можна ознайомитися з усією актуальною інформацією для дослідників з України. USF (Ukrainian Startup Fund, Український фонд стартапів) запустив платформу для координації допомоги українським стартапам – SAVEUASTARTUP (<https://usf.com.ua/saveuastartup/>). Інститутом гуманітарних наук (IWM, Institut für die Wissenschaften vom Menschen, Відень) та Український науковий інститут Гарвардського університету (Ukrainian Research Institute, Harvard University, HURI, <https://www.iwm.at/news/new-non-residential->

fellowships-to-support-ukrainian-scholars?fbclid=IwAR1FvHcSS9Hlgp9keisovHfk1FhMg3VAKNVujz3IJmwp3z5K7YSLp2ujCkg) співпрацюють, щоб запропонувати термінову підтримку (нерезидентні стипендії) для інтелектуальної спільноти України в умовах російської загарбницької війни. Стипендії у розмірі 5000 євро можуть отримати науковці, діячі культури, громадська інтелігенція - українські вчені в галузі гуманітарних і соціальних наук, які мають ступінь кандидата наук або його еквівалент на момент подачі заявки, українські письменники, художники та громадські інтелектуали, чия творчість сприяє глибшому розумінню міжнародним співтовариством українського суспільства.

63. **Карта** мовних курсів // Освіта України. – Київ, 2022. – 14 лист. (№ 44/45). – С. 3.

В Україні з'явилася "Інтерактивна інформаційна мапа" – ресурс, де зібрані безкоштовні курси української мови у регіонах. На карті позначені курси української мови в різних регіонах. Розробили карту секретаріат Уповноваженого із захисту державної мови спільно з Чернівецьким національним університетом ім. Юрія Федьковича.

64. **Компенсація** витрат на підготовку // Освіта України. – Київ, 2022. – 17 жовт. (№ 40/41). – С. 6.

Уряд ухвалив Порядок та умови надання ЗВО компенсації витрат на підготовку студентів-контрактників.

65. **Концептуальні** засади створення "Української електронної енциклопедії освіти" [Електронний ресурс] / В. Биков, О. Буров, Л. Лупаренко, О. Пінчук, А. Яцишин // Фізико-математична освіта. – Суми, 2022. – Т. 36, № 4. – С. 7–15. – Режим доступу: <https://fmo-journal.org/index.php/fmo/issue/view/11> (5.10.2022 р.).

66. **Моргун В. Ф.** Повернення національних надбань України та подолання комплексу меншовартості науковців / В. Ф. Моргун // Кременчуччина – основа проектування освіти регіону під час випробувань і надалі : Матеріали III-ї наук.-пед. експедиції Наук.-дослід. лаб. з вивч. і розроблення гуманіт. ідей акад.

В. І. Вернадського : Кременчук, Горішні Плавні, Світловодськ, 18–19 трав. 2022 р. / НАН України [та ін.] ; за наук. ред. А. П. Самодрини. – Кременчук, 2022. – С. 47–52.

67. **Наука**, освіта та інновації: змінитися , щоб перемогти. День перший. Війна і реформи // Світ. – Київ, 2022. – Жовт. (№ 37/38). – С. 4.

Про семінар "Відновлення науки, освіти та інновацій в Україні", який організували Національні академії наук, інженерії і медицини США.

68. **Огнев'юк В.** Тадеуш Левовицький у науковому педагогічному просторі України [Електронний ресурс] / В. Огнев'юк, С. Сисоєва // Освітологія. – Київ, 2021. – № 10. – С. 6–14. – Режим доступу: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/issue/view/8> (12.10.2022 р.).

69. **Підтримка** від ЮНІСЕФ // Освіта України. – Київ, 2022. – 31 жовт. (№ 42/43). – С. 2.

70. **Податкове** полегшення // Освіта України. – Київ, 2022. – 14 лист. (№ 44/45). – С. 2.

На засіданні Уряду схвалено постанову Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку ввезення на митну територію України у митному режимі імпорту та цільового використання державними науковими установами, державними закладами вищої освіти товарів, визначених пунктом 21 частини першої статті 282 Митного кодексу України, що звільняються від оподаткування митом, а також операції з ввезення яких на митну територію України звільняються від оподаткування податком на додану вартість". Постанова імплементує норми трьох законів – Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність", Закону України від 17 лютого 2022 р. № 2082-IX "Про внесення зміни до статті 197 Податкового кодексу України щодо підтримки наукової і науково-технічної діяльності» та Закону України від 17 лютого 2022 р. № 2083-IX "Про внесення зміни до статті 282 Митного кодексу України щодо підтримки наукової і науково-технічної діяльності".

71. **Про черговість** платежів // Освіта України. – Київ, 2022. – 17 жовт. (№ 40/41). – С. 8.

72. **Розмір** посадового окладу працівника і тарифного розряду з 1 жовтня // Освіта України. – Київ, 2022. – 17 жовт. (№ 40/41). – С. 9.

Статтею 8 Закону України "Про Державний бюджет України на 2022 рік" мінімальну заробітну плату з 1 жовтня 2022 року встановлено у розмірі 6700 гривень. З 1 січня 2022 року до вересня її розмір становив 6500 гривень.

73. **Сорока В.** "Відтінки" перевірки: нагляд, контроль, аудит, моніторинг / В. Сорока // Освіта України. – Київ, 2022. – 31 жовт. (№ 42/43). – С. 12–13.

Про перевірки в сфері освіти під час воєнного стану на вебінарі 13 жовтня.

74. **Україна** – член євроорганізації // Освіта України. – Київ, 2022. – 31 жовт. (№ 42/43). – С. 2.

Володимир Зеленський підписав Закон № 2634-IX "Про приєднання України до Угоди про заснування та Статут Європейської організації публічного права" (прийнятий Верховною Радою 6 жовтня 2022 року).

75. **Хаб Google** знання // Освіта України. – Київ, 2022. – 14 лист. (№ 44/45). – С. 18.

В Україні розпочав роботу освітній хаб "Google Знання".

76. **Чи варто** торгувати національними святинями та відмовлятися від власної історії / М. В. Гриньова, Ю. Д. Бойчук, А. В. Ткаченко, А. П. Самодрин, В. В. Рибалка, В. Ф. Моргун, В. В. Шакотько // Кременчуччина – основа проектування освіти регіону під час випробувань і надалі : Матеріали III-ї наук.-пед. експедиції Наук.-дослід. лаб. з вивч. і розроблення гуманіт. ідей акад. В. І. Вернадського : Кременчук, Горішні Плавні, Світловодськ, 18–19 трав. 2022 р. / НАН України [та ін.] ; за наук. ред. А. П. Самодрин. – Кременчук, 2022. – С. 144–150.

77. **Шаповалова О.** Реальність і перспективи міжнародної освіти в умовах війни / О. Шаповалова // Освіта України – Київ, 2022. – 3 жовт. (№ 38/39). – С. 10.

Нещодавно українська вища освіта стала переможцем премії Європейської асоціації міжнародної освіти (EAIE) у номінації "Бачення та лідерство".

78. **Шулікін Д.** Бюджет країни, яка воює: що з освітою і наукою? / Д. Шулікін // Освіта України – Київ, 2022. – 3 жовт. (№ 38/39). – С. 1, 8–9.

Проект Державного бюджету України на 2023 рік презентували у сесійній залі Верховної Ради 21 вересня. Половину запланованих видатків головного кошторису країни передбачено на сферу оборони і безпеки. Щодо освіти і науки: порівняно з 2022 роком пропонується зменшити фінансування практично всіх програм.

79. **Шулікін Д.** Вступ–2022: новий формат тестування й особлива підтримка окремих категорій / Д. Шулікін // Освіта України. – Київ, **2022**. – 31 жовт. (№ 42/43). – С. 4–5.

80. **Що рік** бюджетний нам готує? / підготував Дмитро Шулікін // Світ. – Київ, **2022**. – Жовт. (№ 37/38). – С. 3.

81. **Як студентам** із ТОТ і переселенцям перевестися на держбюджет? // Освіта України. – Київ, **2022**. – 14 лист. (№ 44/45). – С. 9.

82. **Яцковський С.** Оплата праці у воєнних реаліях / С. Яцковський ; текст підготувала Валентина Сорока // Освіта України. – Київ, **2022**. – 14 лист. (№ 44/45). – С. 10–11.

Сергій Яцковський, експерт з місцевого самоврядування проєкту DECIDE, розповів про різницю між суміщенням і сумісництвом, а також про тарифікацію педагогічних працівників у 2022/2023 навчальному році.

Якість освіти, академічна доброчесність

83. **Бабенко Т.** Академічне письмо: структурування вступу до англomовної наукової статті (на прикладах англomовних дослідницьких статей) / Т. Бабенко // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2022**. – № 2 (200). – С. 88–92.

84. **Донабір** експертів // Освіта України. – Київ, **2022**. – 14 лист. (№ 44/45). – С. 6.

Національне Агентство із забезпечення якості вищої освіти оголосило додатковий набір експертів з числа науково-педагогічних та наукових працівників із усіх спеціальностей.

85. **Захист** від російського впливу і розширення повноважень НАЗЯВО / шпальти підготував Дмитро Шулікін // Освіта України. – Київ, **2022**. – 14 лист. (№ 44/45). – С. 5.

86. **Калінічева Г.** Якість вищої освіти як складова формування людського капіталу: виклики для України [Електронний ресурс] / Г. Калінічева // Освітологія. – Київ, **2021**. – № 10. – С. 24–36. – Режим доступу: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/issue/view/8> (12.10.2022 р.).

87. **Шопіна І.** Генеза правового забезпечення академічної доброчесності [Електронний ресурс] / І. Шопіна // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки. – Київ, **2020**. – Вип. 1 (43). – С. 36–39. – Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/visnyk/viyskovi_43_2020.pdf (5.10.2022 р.).

88. **PISA-2022: основний етап** // Освіта України – Київ, **2022**. – 3 жовт. (№ 38/39). – С. 2.

Упродовж 3 по 23 жовтня 2022 року Україна візьме участь в основному етапі міжнародного дослідження якості освіти PISA-2022. Це визначено наказом Міністерства освіти і науки України. Провідною галуззю циклу PISA-2022 буде математика, а додатковою інноваційною галуззю – креативне мислення. Для України цей цикл буде особливим ще й з огляду на те, що ми вперше проведемо масштабне порівняльне дослідження в комп'ютерному форматі. До вибірки увійдуть ті заклади освіти, які вибере міжнародна агенція Westat. Результати дослідження презентуватимемо світовій спільноті в грудні 2023 року.

Заклади вищої освіти, академічні та наукові установи

89. **Вибори ректорів** // Освіта України. – Київ, **2022**. – 17 жовт. (№ 40/41). – С. 7.

Міністерство освіти науки оголошує конкурс на зайняття посад ректорів: Запорізького національного університету; Львівського національного університету

природокористування, Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького.

90. **Завальнюк О.** Українські університети 1917–1920 рр.: перші кроки із запровадження європейського досвіду освітньо-наукової діяльності / О. Завальнюк // Проблеми історії країн Центральної та Східної Європи. – Кам'янець-Подільський, **2021**. – Вип. 9 : На пошану члена-кореспондента НАН України С. В. Віднянського. – С. 165–180.

91. **Замах** на освіту, науку і культуру / підготував Максим Короденко // Освіта України. – Київ, **2022**. – 17 жовт. (№ 40/41). – С. 1, 6.

"Вибух на перетині вулиці Володимирської та бульвару Тараса Шевченка пролунав у столиці приблизно о 8-й ранку 10 жовт.. Це перехрестя добре знайоме всім педагогам міста, адже саме тут зосереджено багато освітніх установ, історичних і культурних об'єктів. Неповдалік – корпуси Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Київський міський будинок учителя, одна з будівель Міністерства освіти і науки, будинок, де працює президія Національної академії наук, Наукова бібліотека КНУ. Зрештою – пам'ятники Михайлові Грушевському і Тарасові Шевченку".

92. **Ільшаммар Л.** Наука та бібліотечна справа в умовах воєнного стану в Україні: міжнародна підтримка [Електронний ресурс] / Л. Ільшаммар // Бібліотечний вісник. – Київ, **2022**. – № 1 (265). – С. 107–120. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2022_1_11 (5.10.2022 р.).

Міжнародна наукова спільнота рішуче засуджує російську військову агресію та надає українським дослідникам можливість віддаленого користування передплаченими базами даних наукової інформації, а також відкриває вільний доступ до нових інформаційних ресурсів. Scopus (<https://www.scopus.com>), Web of Science (<https://www.webofscience.com>), Research4Life (<https://www.research4life.org/>). Весь культурний світ шокований подіями в Україні, спричиненими агресією з боку Російської Федерації. Національні бібліотеки країн Балтії виступили з публічним зверненням до світового співтовариства. Цю декларацію підтримала й Національна бібліотека Польщі. Для допомоги українським науковцям і студентам під час війни ЄС створено сайт #ScienceForUkraine (<https://scienceforukraine.eu/ua>) відповідні

сторінки у Facebook, Twitter, LinkedIn, Instagram. На сайті розміщено пропозиції щодо проживання, навчання й віддаленої роботи, зокрема в галузі гуманітарних наук і мистецтва. Також на сайті є посилання на інші програми підтримки. Європейська комісія запустила новий портал ERA4Ukraine (<https://euraxess.ec.europa.eu/ukraine>) – єдиний центр інформації та послуг підтримки для українських дослідників, котрі змушені залишити Україну через війну, яку веде Росія. На порталі можна ознайомитися з усією актуальною інформацією для дослідників з України. USF (Ukrainian Startup Fund, Український фонд стартапів) запустив платформу для координації допомоги українським стартапам – SAVEUASTARTUP (<https://usf.com.ua/saveuastartup/>). Інститут гуманітарних наук (IWM, Institut für die Wissenschaften vom Menschen, Відень) та Український науковий інститут Гарвардського університету (Ukrainian Research Institute, Harvard University, HURI, <https://www.iwm.at/news/new-non-residential-fellowships-to-support-ukrainian-scholars?fbclid=IwAR1FvHcSS9Hlgp9keisovHfk1FhMg3VAKNVujz3IJmwp3z5K7YSLp2ujCkg>) співпрацюють, щоб запропонувати термінову підтримку (нерезидентні стипендії) для інтелектуальної спільноти України в умовах російської загарбницької війни. Стипендії у розмірі 5000 євро можуть отримати науковці, діячі культури, громадська інтелігенція - українські вчені в галузі гуманітарних і соціальних наук, які мають ступінь кандидата наук або його еквівалент на момент подачі заявки, українські письменники, художники та громадські інтелектуали, чия творчість сприяє глибшому розумінню міжнародним співтовариством українського суспільства.

93. **Клименко О.** Взаємодія Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського із закладами освіти, науковими установами, бібліотеками, професійними організаціями: зміст, тенденції і перспективи / О. Клименко, О. Сокур // Бібліотечний вісник. – Київ, 2022. – № 1 (265). – С. 41–53.

94. **Ковальчук О. І.** Метод оцінки та відбору кандидатів у проектні команди закладів вищої освіти в системі цивільного захисту [Електронний ресурс] / О. І. Ковальчук, О. Б. Зачко, Д. С. Кобилкін // Вісник Львівського державного

університету безпеки життєдіяльності. – Львів, 2021. – № 24. – С. 123–129. – Режим доступу: <https://sci.ldubgd.edu.ua/jspui/handle/123456789/9550> (5.10.2022 р.).

95. **Крупка М. І.** Ефективність наукової й інноваційної діяльності університетів України у контексті реалізації фінансового потенціалу та академічної репутації [Електронний ресурс] / М. І. Крупка, С. П. Сас // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Економіка. – Острог, 2021. – Вип. 22 (50). – С. 55–65. – Режим доступу: [https://ecj.oa.edu.ua/assets/files/NZ_ek_Vyp_22\(50\).pdf](https://ecj.oa.edu.ua/assets/files/NZ_ek_Vyp_22(50).pdf) (5.10.2022 р.).

96. **Національне надбання** // Освіта України. – Київ, 2022. – 14 лист. (№ 44/45). – С. 7.

Уряд надав статус національного надбання 8 унікальним науковим об'єктам. До Державного реєстру наукових об'єктів, що становлять національне надбання, внесено: "Навчально-науково-випробувальну лабораторію швидкісних автомобілів імені В. К. Нікітіна Харківського національного автомобільно-дорожнього університету з розвитку науково-технічної творчості та національно-патріотичного виховання молоді; "Гербарій державного вищого навчального закладу "Національний лісотехнічний університет України"; "Колекцію фосилій рослинних і тваринних решток Палеонтологічного музею Львівського національного університету імені Івана Франка; "Геологічний ландшафт та рослинно-тваринний комплекс Канівських дислокацій у межах Канівського природного заповідника навчально-наукового центру "Інститут біології та медицини" Київського національного університету імені Тараса Шевченка; "Лабораторний комплекс дослідних установок для проведення експериментів в умовах високих газо- та гідростатичних тисків та температур Інституту магнетизму НАН України та МОН; "Комплекс для вимірювання теплового розширення твердих наноструктурних матеріалів та кріокристалів при низьких та наднизьких температурах Фізико-технічного інституту низьких температур імені Б. І. Веркіна Національної академії наук України; "Колекцію рідкісних та зникаючих видів рослин степових екосистем України Криворізького ботанічного саду НАН України; Колекцію промислово цінних культур мікроорганізмів для біологізації землеробства

Інженерно-технологічного інституту "Біотехніка" Національної академії аграрних наук України.

97. **Ніколаєва С.** Навчання молодих науковців написання тез виступів на конференціях / С. Ніколаєва, В. Черниш // Іноземні мови. – Київ, **2022**. – № 1 (109). – С. 3–8.

98. **Перкун В.** Про науку, науковців і мислення в категоріях перспективи [Електронний ресурс] / В. Перкун // Критика : Міжнародний огляд книжок та ідей. – Київ, **2022**. – Число 7/8. – С. 18–19. – Режим доступу: <https://krytyka.com/ua/articles/pro-nauku-naukovtsiv-i-myslennia-v-katehoriiach-perspektyvy> (5.10.2022 р.).

За чинним українським законодавством науковці, які мають вчений ступінь і працюють у науково-дослідних інститутах та університетах на повну ставку, не підлягають мобілізації. Однак це не дає їм права перетинати кордон на період воєнного стану. Мабуть, урядовці не зовсім розуміють, у чому суть наукової праці.

99. **Слав'юк Р. А.** Верифікація принципу Парето для доходів від наукової діяльності закладів вищої освіти України [Електронний ресурс] / Р. А. Слав'юк, О. Л. Тоцька // Наукові записки Національного університету "Острозька академія». Економіка. – Острого, **2021**. – Вип. 21 (49). – С. 100–108. – Режим доступу: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/19610> (5.10.2022 р.).

100. **Сорочан Т.** Цифровий близнюк закладу післядипломної освіти як екосистема професійного розвитку [Електронний ресурс] / Т. Сорочан, Л. Карташова, А. Гуржій // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2021**. – Вип. 4 (69). – С. 33–41. – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I=&S21STR=Ж23380%2F2021%2F4 (12.11.2022 р.).

101. **Шелестова А. М.** Комунікаційна політика харківських університетів у соціальних мережах [Електронний ресурс] / А. М. Шелестова // Вісник Харківської

державної академії культури. – Харків, 2021. – Вип. 60. – С. 110–119. – Режим доступу: <http://v-khsac.in.ua/issue/view/14837> (5.10.2022 р.).

Розглянуто провадження комунікаційної політики закладами вищої освіти (ЗВО) державної форми власності III–IV рівнів акредитації м. Харкова через соціальні мережі. На основі отриманих даних визначено, які саме соціальні мережі використовуються та які з них є найпопулярнішими серед ЗВО. Створено рейтинг харківських ЗВО за кількістю соціальних мереж, які використовуються, виявлено канали просування комунікаційної політики, що застосовують заклади для активізації своєї присутності в мережевому комунікаційному просторі. Окреслено подальші перспективи дослідження.

102. **Шемаєва Г.** Співавторство в межах міжнародної конференції BOVCATSSS (2012–2021) [Електронний ресурс] / Г. Шемаєва // Бібліотечний вісник. – Київ, 2022. – № 1 (265). – С. 99–106. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2022_1_10 (5.10.2022 р.).

Про міжнародне співавторство на основі аналізу матеріалів конференції BOVCATSSS у період 2012–2021 рр. Особливістю цієї конференції є те, що студенти не тільки беруть участь у наукових дискусіях, але й є її основними організаторами.

103. **"Ярмаркові"** наукові нагороди // Освіта України. – Київ, 2022. – 14 лист. (№ 44/45). – С. 16.

Вихованці МАН брали участь у Міжнародному ярмарку науки, енергетики, інженерії та музики – BUCA IMSEF (BUCA International Music Science Energy Engineering Fair).

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

104. **Стражник Л.** ... стратегічному вишу [Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу] – 55 років / Л. Стражник // Голос України. – Київ, 2022. – 24 верес. (№ 196). – С. 7.

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

105. **Прозар М. В.** Педагогічні умови формування конкурентоздатності фахівців в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка на прикладі факультету фізичної культури / М. В. Прозар, А. В. Саражинський // Формування здорового способу життя студентської та учнівської молоді засобами освіти. – Кам'янець-Подільський, **2021**. – Вип. 10. – С. 91–97.

Київський національний лінгвістичний університет

106. **Ніколаєва С.** Програма вступного іспиту до аспірантури: для здобувачів ступеня доктора філософії (phd) галузь знань: 01 освіта /педагогіка спеціальність: 011 освітні, педагогічні науки / С. Ніколаєва, О. Матвієнко // Іноземні мови. – Київ, **2022**. – № 1 (109). – С. 35–39.

Київський національний університет технологій та дизайну Івана Грищенка

107. **Ліщук В.** Філософію щастя Сковороди трансформує в реальні справи / В. Ліщук // Урядовий кур'єр. – Київ, **2022**. – 9 лист. (№ 239). – С. 5.

Штрихи до портрета ректора Київського національного університету технологій та дизайну Івана Грищенка. Програма для складання вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки для вступників до аспірантури Київського національного лінгвістичного університету.

Київський національний університет будівництва і архітектури

108. **Співпраця з "лицарями"** // Освіта України – Київ, **2022**. – 3 жовт. (№ 38/39). – С. 4.

Підписано меморандум про співпрацю між 28-ю окремою механізованою бригадою імені Лицарів Зимового походу та Київським національним університетом будівництва і архітектури. Ключовою метою меморандуму є сприяння дієвій реалізації програм оцінки збитків, відновлення країни й реабілітації учасників бойових дій і постраждалих громадян України, що мають першочергове значення для економіки та національної безпеки України.

109. **Яценко В. О.** Підготовка архітекторів в нових економічних, політичних та соціальних умовах (досвід кафедри ландшафтної та туристично-рекреаційної архітектури КНУБА) / В. О. Яценко, Т. М. Короткова, Т. Ф. Панченко // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. – Київ, **2022**. – Вип. № 63. – С. 207–217.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

110. **Допомога** у відновленні // Освіта України. – Київ, **2022**. – 14 лист. (№ 44/45). – С. 6.

Туреччина допоможе у відновленні Інституту філології КНУ імені Тараса Шевченка, який постраждав унаслідок масованого ракетного обстрілу. Про це йдеться в Угоді в рамках проекту міжнародної технічної допомоги "Здійснення внеску в інфраструктуру освіти України", яку підписано між Київським національним університетом імені Тараса Шевченка та Турецьким Агентством зі співробітництва та координації (ТІКА) у ході офіційного візиту Надзвичайного та Повноважного Посла Турецької Республіки в Україні Й. В. пана Ягмура Ахмет Гюльдере до Університету 9 листопада 2022 року, повідомляє пресслужба КНУ імені Тараса Шевченка.

111. **КНУ – серед найкращих** // Освіта України. – Київ, **2022**. – 17 жовт. (№ 40/41). – С. 7.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка вже 8 рік поспіль представлений у світовому рейтингу закладів вищої освіти від The Times Higher Education. Чергове видання World University Rankings 2023 оприлюднено компанією 12 жовтня 2022 року.

112. **Муқан А.** Конференція "Традиційна культура – шлях духовної деокупації" / А. Муқан // Слово і час. – Київ, 2022. – № 3 (723). – С. 113–115.

27 травня 2021 р. відбулося пленарне засідання та перший день роботи секцій міжнародної онлайн-конференції "Традиційна культура – шлях духовної деокупації" у рамках XIII Фольклористичних читань, присвячених професору Лідії Дунаєвській. Організатор заходу – Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка.

113. **Рокитська Л.** Презентація нової книжки Я. Поліщука в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка / Л. Рокитська // Слово і час. – Київ, 2022. – № 3 (723). – С. 111–112.

29 листопада 2021 р. студенти ІФ КНУТШ, викладачі кафедри історії української літератури та літературної творчості, письменники та охочі подискутувати про новини літературознавчих досліджень взяли участь в онлайн-розмові із завідувачем кафедри україністики Університету імені Адама Міцкевича Ярославом Поліщуком.

Київський національний університет культури і мистецтв

114. **Сидоренко Т. В.** Місія служіння культурі: про кафедру, що готує фахівців інформаційної сфери (до 50-річного ювілею ВП "Миколаївська філія КНУКиМ) / Т. В. Сидоренко, А. І. Сидоренко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2021. – № 3. – С. 99–106.

Київський національний університет технологій та дизайну

115. **Петрушенко М.** Прапор освіти в надійних руках / М. Петрушенко // Урядовий кур'єр. – Київ, 2022. – 22 верес. (№ 204). – С. 4.

Наглядова рада ставить "відмінно" Київському національному університету технологій та дизайну.

Київський університет імені Бориса Грінченка

116. **Світла** пам'ять [про Віктора Огнев'юка] // Освіта України. – Київ, 2022. – 31 жовт. (№ 42/43). – С. 2.

Львівський національний університет імені Івана Франка

117. **Борис** Джонсон – Почесний доктор ЛНУ // Освіта України. – Київ, 2022. – 17 жовт. (№ 40/41). – С. 3.

Вчена рада Львівського університету присвоїла звання "Почесний доктор (Doctor Honoris Causa) Львівського національного університету імені Івана Франка" видатному британському політику, великому другу України, Прем'єр-міністрові Великої Британії (2019–2022) Борису Джонсону. До цього британський політик дав офіційну згоду стати частиною академічної спільноти Львівського університету і висловив надію у найближчому майбутньому відвідати ЛНУ ім. Івана Франка.

Національна академія внутрішніх справ України

118. **Cherniavskyi S.** Forensic researches at National Academy of Internal Affairs: heritage of scientific schools (Review Article) / S. Cherniavskyi, V. Yusupov // Theory and practice of forensic science and criminalistics : collection of scientific papers. – Kharkiv, 2021. – Iss. 23. – С. 24–44.

Проаналізовано розвиток криміналістичних досліджень наукових шкіл Національної академії внутрішніх справ.

Національна академія наук України

119. **Кириленко О. В.** До 75-річчя Інституту електродинаміки НАН України / О. В. Кириленко // Технічна електродинаміка. – Київ, 2022. – № 3. – С. 3–15.

120. **Локтєв В.** Жодні зміни неможливі, якщо їм опирається більшість [Електронний ресурс] / В. Локтєв // Світ. – Київ, 2022. – Лист. (№ 43/44). – С. 6. –

Режим доступу: <https://svit.kpi.ua/2022/11/30/жодні-зміни-неможливі-якщо-їм-опираєт/> (5.11.2022 р.).

На засіданні Президії НАН України її президент А. Г. Загородній звернувся до членів Президії з проханням долучитися до обговорення матеріалів, оприлюднених на шпальтах жовтневого числа газети "Світ" (№ 37/38) під заголовком "Наука, освіта та інновації: змінитися, щоб перемогти". Пропозиція стосувалася насамперед тієї частини обговорення, де йшлося про реформу НАН та галузевих академій.<https://svit.kpi.ua/2022/11/30/жодні-зміни-неможливі-якщо-їм-опираєт/>

121. **Науковий** центр аерокосмічних досліджень землі Інституту геологічних наук Національної академії наук України: шлях довжиною 30 років / В. І. Лялько, М. О. Попов, О. В. Седлерова, А. В. Хижняк // Космічна наука і технологія. – Київ, **2022**. – Т. 28, № 3 (136). – С. 29–42.

122. **Остролуцька Л.** Без науки немає перемог ані на полі бою, ані в мирному житті / Л. Остролуцька // Світ. – Київ, **2022**. – Лист. (№ 43/44). – С. 1.

Про те, що Національна академія наук України, попри безперервні дискусії щодо змін і реформ та вкрай недостатнє фінансування, продукує нові знання, бере участь у світових дослідженнях разом із найрозвиненішими країнами й академіями світу і робить свій внесок у зміцнення обороноздатності держави.

123. **Остролуцька Л.** Мова – наш хліб насущний на щодень / Л. Остролуцька // Світ. – Київ, **2022**. – Лист. (№ 43/44). – С. 3.

Про засідання Президії НАН України з нагоди Дня української писемності та мови і виступи Президента НАН України академіка Анатолія Загороднього, директора Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України члена-кореспондента НАН України Богдана Ажнюка і директора Інституту української мови НАН України доктора філологічних наук, професора Павла Гриценка.

124. **Пирожков С.** Сергій Пирожков: "Керівництво держави не завжди дослухалось до науки" / С. Пирожков; розмову вів Володимир Семиноженко // Світ. – Київ, **2022**. – Лист. (№ 43/44). – С. 7.

125. **Стріха М.** Наші "Нептун" і "Богдана" – проти Москви. Які виклики війни потребують відповідей у сфері наукових розробок / М. Стріха // Україна молода. – Київ, **2022**. – 23 лист. (№ 36). – С. 1, 6–7.

Сучасна війна є насамперед чи не змаганням технологій: поява в Україні американських HIMARS мала велике значення саме тому, що вони суттєво переважають за всіма характеристиками російські аналоги, дозволяючи ефективно вражати супротивника і уникати водночас враження з його боку. Чудово зарекомендувала себе й низка розробок українських учених та інженерів: крейсер "Москва" було потоплено саме вітчизняними ракетами "Нептун", а острів Зміїний звільнено завдяки влучному вогню 155-міліметрової самохідної гаубиці "Богдана". Цей перелік можна продовжувати – отже, наука вплинула на війну. Проте наскільки вплинула сама війна на нашу науку? Проблема реформування НАН теж нікуди не зникне. Під керівництвом авторитетного фізика-теоретика Анатолія Загороднього академія поволи оновлюється (і навіть пішла нарешті на знакову зміну оформлення зали засідань своєї президії, яку донедавна прикрашали зображення радянських орденів із текстами указів за підписами Брежнєва, Подгорного і Георгадзе). На жаль, НАН сьогодні може стати жертвою того, що ці зміни розпочалися надто пізно, а в масовій свідомості академія чітко асоціюється з зібранням "сонних дуже старих людей".

Национальный университет биоресурсов и природопользования

126. **Обрамбальський В.** Ректори українських вишів зібралися в стінах НУБіП / В. Обрамбальський // Урядовий кур'єр. – Київ, **2022**. – 3 лист. (№ 235). – С. 16.

Було розглянуто функціонування ЗВО в умовах війни, подальшу тактику і стратегію в сучасних реаліях.

Національний лісотехнічний університет

127. **Пам'яті Героїв України** // Освіта України. – Київ, **2022**. – 14 лист. (№ 44/45). – С. 3.

В Національному лісотехнічному університеті України відбулося урочисте відкриття пам'ятних дощок Героям України Олександру Капіносу та Юрію Дадаку, які віддали найцінніше – своє життя, за свободу та незалежність, захищаючи рідну землю, виборюючи право бути вільними сучасному і майбутньому поколінням українців.

Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

128. **Галата С.** І тепло для тилу, і борщик для ЗСУ / С. Галата // Світ. – Київ, **2022**. – Лист. (№ 41/42). – С. 6.

Про проекти й ідеї, реалізація яких може значно поліпшити життя людей під час війни і допомогти Збройним Силам України (проекти були представлені у секції "Інфраструктура та промисловий хайтек" XI Фестивалю інноваційних проєктів "Sikorsky Challenge 2022").

129. **Остролуцька Л.** Інноваційна трансформація України – інвестиція у стабільність Європи / Л. Остролуцька // Світ. – Київ, **2022**. – Лист. (№ 41/42). – С. 1, 2.

Про відкриття XI Фестивалю інноваційних проєктів "Sikorsky Challenge 2022: Інноваційна трансформація України".

130. **Остролуцька Л.** Кримський академічний форум: оцінки сьогодення, бачення майбутнього [Електронний ресурс] / Л. Остролуцька // Світ. – Київ, **2022**. – Жовт. (№ 39/40). – С. 6. – Режим доступу: <http://svit.kpi.ua/2022/10/25/%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%BC%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9->

[%D1%84%D0%BE%D1%80%D1%83%D0%BC%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%B8-%D1%81/](#) (5.10.2022 р.).

Щодо проведення в КНУ імені Тараса Шевченка Кримського академічного форуму, у якому взяли участь провідні українські та закордонні університети. Серед українських – Львівський університет імені Івана Франка, Києво-Могилянська Академія, Український католицький університет, Таврійський – імені В. І. Вернадського, Національний юридичний – імені Ярослава Мудрого. Серед закордонних – Abo Akademi University (Фінляндія), Гарвардський університет (США), Кембридзький університет (Великобританія), Університет Ерлангена-Нюрнберга (Німеччина) та Університет Луїса Гвідо Карлі (Італія).

131. **Переможці** XI Фестивалю інноваційних проєктів "Sikorsky Challenge 2022: Інноваційна трансформація України" // Світ. – Київ, **2022**. – Лист. (№ 41/42). – С. 6.

Про відкриття XI Фестивалю інноваційних проєктів "Sikorsky Challenge 2022: Інноваційна трансформація України".

132. **Радяться** технологічні університети Європи // Світ. – Київ, **2022**. – Жовт. (№ 37/38). – С. 3.

23–24 вересня на базі Віденського технічного університету відбулася 40-а ювілейна конференція ректорів і президентів європейських технологічних університетів. Серед запрошених – і ректор НТУУ "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" Михайло Згуровський.

133. **Студента** знає увесь світ [Ігора Клименка] // Освіта України – Київ, **2022**. – 3 жовт. (№ 38/39). – С. 4.

134. **Українець** Ігор Клименко став найкращим студентом світу // Світ. – Київ, **2022**. – Жовт. (№ 37/38). – С. 8.

Національний університет "Львівська політехніка"

135. **Марковець О. В.** Інформаційне забезпечення адаптації студентів 1 курсу до навчання у закладах вищої освіти (на прикладі Національного університету

"Львівська політехніка") / О. В. Марковець, У. Р. Ковальчук, Т. С. Клиніна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2021. – № 4. – С. 105–112.

Національний університет "Острозька академія"

136. **Автомобіль** і дрон для ЗСУ // Освіта України. – Київ, 2022. – 17 жовт. (№ 40/41). – С. 7.

Міжнародним благодійним фондом відродження Острозької академії було організовано збір коштів для придбання автомобіля і спеціального обладнання полку ЗСУ, де служить викладач-випускник НаУОА. Завдяки зусиллям академічної спільноти Острозької академії й інших благодійників, нам вдалося зібрати 238 976 гривень. До збору коштів долучилися 428 благодійників.

137. **Звільнення** з полону // Освіта України – Київ, 2022. – 3 жовт. (№ 38/39). – С. 3.

Серед українських захисників, звільнених з російського полону, студент Національного університету "Острозька академія" Дмитро Козацький.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

138. **Лобков В.** Унікальні природознавчі колекції Одеського національного університету імені І. І. Мечникова / В. Лобков, Г. Кравчук, В. Усенко // Екологічний вісник. – Київ, 2021. – № 6 (130). – С. 17–21.

139. **Самодурова В. В.** Дім з метеорологічним мезоніном, або Деякі відомості, з достовірних джерел почерпнуті, що допомагають доповнити історію університету / В. В. Самодурова // Бібліотечний Меркурій. – Одеса, 2021. – Вип. 2 (26). – С. 57–76.

На основі цінних і рідких видань, що зберігає Наукова бібліотека, виявлені та представлені на широкий розгляд читачів деякі маловідомі факти з історії кафедр Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Відкривається

сторінка діяльності однієї з науково-допоміжних установ, які діяли в структурі університету протягом XIX–XX ст. Досліджені історичні факти виникнення та особливості функціонування метеорологічної станції при кафедрі фізики та фізичної географії на фізико-математичному факультеті Новоросійського університету. Розкрита її поступова трансформація в магнітно-метеорологічну обсерваторію, потім – в Одеську геофізичну обсерваторію та в Одеську гідрометеорологічну обсерваторію як складову частину Одеського гідрометеорологічного центру Чорного та Азовського морів. Охарактеризовані основні дійові особи, які причасні до життя цих установ.

Полтавський державний медичний університет

140. **Полтавський** державний медичний університет і Литовський університет наук про здоров'я: єднання наукової спільноти під час війни в Україні триває / В. М. Ждан, М. М. Потяженко, І. А. Бумблїте, А. Вайнорас, Г. В. Невоїт // Український медичний часопис. – Київ, **2022**. – № 3 (149). – С. 4.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

141. **Візит** делегації міністрів // Освіта України. – Київ, **2022**. – 17 жовт. (№ 40/41). – С. 2.

У стінах Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника відбулась зустріч Міністра освіти і науки України Сергія Шкарлета зі своїми колегами з Латвії, Литви та Естонії, Польщі, Чехії. Учасники заходу обговорили питання інтеграції українських дітей в систему освіти європейських країн, зокрема можливість зарахування набутих знань, навичок, оцінок і взаємовизнання в системах освіти країн ЄС та України, соціалізацію учнів, залучення українських викладачів, які перебувають поза межами України в країнах ЄС, до освітнього процесу.

Сумський державний університет

142. **Міжнародний** аудит // Освіта України. – Київ, **2022**. – 14 лист. (№ 44/45). – С. 6.

СумДУ успішно пройшов престижний міжнародний аудит QS Stars.

Тернопільський національний медичний університет імені

І. Я. Горбачевського

143. **Навчальні** музеї Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського МОЗ України та їх роль у процесі навчання і виховання майбутніх спеціалістів медсестринства / Л. Я. Феднюк, С. О. Ястремська, О. М. Ярема, І. Є. Герасимюк, Я. Я. Боднар // Вісник медичних і біологічних досліджень. – Тернопіль, **2021**. – № 4 (10). – С. 69–76.

144. **Шот М.** Тисячі вогників світла, тепла та доброти / М. Шот // Урядовий кур'єр. – Київ, **2022**. – 2 лист. (№ 234). – С. 4.

Студенти і викладачі Тернопільського медичного університету виготовляють окопні свічки для захисників.

Тернопільський педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

145. **Вибори** ректора // Освіта України. – Київ, **2022**. – 14 лист. (№ 44/45). – С. 6.

Міністерство освіти і науки оголошує конкурс на заміщення посади ректора Тернопільського педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

146. **Безлюдний О.** Університет навчає, творить в ім'я Перемоги / О. Безлюдний ; розмову провела Лідія Лісова // *Голос України*. – Київ, **2022**. – 19 жовт. (№ 214). – С. 10.

Студенти та викладачі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини побачили і почули перші оглушливі удари ординців не з екранів телебачення, а з вікон аудиторій та своїх помешкань.

Харківська державна академія культури

147. **Брусенцев В. О.** Ефективність та проблеми розвитку офіційного сайту Харківської державної академії культури [Електронний ресурс] / В. О. Брусенцев, І. О. Побіженко // *Вісник Харківської державної академії культури*. – Харків, **2021**. – Вип. 60. – С. 132–145. – Режим доступу: <http://v-khsac.in.ua/issue/view/14837> (5.10.2022 р.).

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

148. **Васильківська О.** Лабораторія швидкості / О. Васильківська // *Освіта України*. – Київ, **2022**. – 14 лист. (№ 44/45). – С. 7.

До переліку Міністерства освіти та науки увійшла Навчально-науково-випробувальна лабораторія швидкісних автомобілів імені В. К. Нікітіна Харківського національного автомобільно-дорожнього університету з розвитку науково-технічної творчості та національно-патріотичного виховання молоді.

Херсонський державний університет

149. **Співаковський О.** Олександр Співаковський: треба планувати кроки відродження / О. Співаковський ; спілкувався Максим Короденко // *Освіта України* – Київ, **2022**. – 3 жовт. (№ 38/39). – С. 1, 5, 6–7.

Цьогорічна історія Херсонського державного університету.

Хмельницький національний університет

150. **Університетський ювілей** // Освіта України. – Київ, **2022**. – 14 лист. (№ 44/45). – С. 3.

Хмельницький національний університет відзначив 60-річчя із дня заснування.

Учасники навчально-виховного процесу

151. **Воронова С.** Самооцінювання педагогом власної діяльності як елемент забезпечення якості освітнього процесу / С. Воронова // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2022**. – № 2 (200). – С. 122–128.

152. **Воронецький В. Б.** Аспекти впливу рухової активності на спосіб життя студентської молоді / В. Воронецький, Л. Д. Гурман // Формування здорового способу життя студентської та учнівської молоді засобами освіти. – Кам'янець-Подільський, **2021**. – Вип. 10. – С. 11–16.

153. **Дудченко А.** Студентів-переселенців навчатимуть безкоштовно / А. Дудченко // Газета по-українськи. – Київ, **2022**. – 20 жовт. (№ 42). – С. 2.

Студентів-переселенців переведуть на бюджетну форму навчання у вищих закладах освіти. Відповідну постанову Кабінет міністрів ухвалив 12 жовтня.

154. **Іванюк Г.** Психосемантика поняття "психічне здоров'я" у мовній свідомості студентів педагогічних спеціальностей / Г. Іванюк, І. Мельник, Т. Прошкуратова // Psycholinguistics. – Pereiaslav, **2022**. – Vol. 31, iss. 1. – С. 44–62.

155. **Кравченко О.** Національно-патріотичне виховання студентської молоді засобами цифрових технологій в умовах дистанційного освітнього середовища / О. Кравченко, І. Резніченко // Наука і освіта. Психологія. Педагогіка. – Одеса, **2022**. – № 1 (190). – С. 60–70.

156. **Любовець О.** Вища освіта як чинник формування ціннісних орієнтацій української молоді [Електронний ресурс] / О. Любовець // Освітологія. – Київ, 2021. – № 10. – С. 37–44. – Режим доступу: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/issue/view/8> (12.10.2022 р.).

157. **Потюк С.** Сендплей як чинник формування здорового способу життя / С. Потюк // Молодь і ринок. – Дрогобич, 2022. – № 2 (200). – С. 166–169.

158. **Слуцький Я.** Соціально-педагогічний супровід іноземних студентів: системний підхід [Електронний ресурс] / Я. Слуцький // Освітологія. – Київ, 2020. – № 9. – С. 91–100. – Режим доступу: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/issue/view/1> (12.10.2022 р.).

159. **Шемаєва Г.** Співавторство в межах міжнародної конференції BOBCATSSS (2012–2021) / Г. Шемаєва // Бібліотечний вісник. – Київ, 2022. – № 1 (265). – С. 99–106.

Стаття має на меті показати міжнародне співавторство на основі аналізу матеріалів конференції BOBCATSSS у період 2012–2021 рр. Особливістю цієї конференції є те, що студенти не тільки беруть участь у наукових дискусіях, але й є її основними організаторами.

160. **Hulko O.** The influence of student government on the development of future teachers' leadership qualities [Електронний ресурс] / О. Hulko // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, 2021. – Вип. 3 (68). – С. 51–59. – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I=&S21STR=Ж23380%2F2021%2F3 (12.11.2022 р.).

Теоретично обґрунтовано вплив участі в студентському самоврядуванні на розвиток лідерських якостей майбутніх педагогічних працівників. Визначено комплекс лідерських якостей сучасного вчителя, що формується в здобувачів вищої освіти під час навчання у закладі вищої освіти, а саме: ініціативність, організованість, комунікативність, відповідальність, креативність, критичність,

дослідницькі якості, емоційний інтелект, соціальна активність, стратегічне бачення, уміння працювати в команді, соціальна адаптивність, здатність вести за собою, толерантність, готовність прийти на допомогу, чесність і надійність.

Вища освіта: окремі предмети, галузі

161. **Ахмед К.** Сутність естетичного виховання у закладах вищої освіти [Електронний ресурс] / К. Ахмед // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка Військово-спеціальні науки. – Київ, **2019**. – Вип. 1 (41). – С. 26–29. – Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/visnyk/viyskovyi_41_2019.pdf (5.10.2022 р.).

162. **Багрій Г. В.** Критерії ефективності застосування освітніх технологій [Електронний ресурс] / Г. В. Багрій // Науковий вісник Льотної академії. Педагогічні науки. – Кропивницький, **2022**. – Вип. 11. – С. 20–25. – Режим доступу: <http://ksgn.hol.es/potochnij-vipusk/> (5.10.2022 р.).

163. **Бесклінська О. П.** Досвід проведення моніторингу у освітньої діяльності студентів / О. П. Бесклінська, Т. Б. Гордієнко // Наукові записки Державного університету телекомунікацій. – Київ, **2021**. – № 1 (1). – С. 75–82.

164. **Бикова О. І.** Гейміфікація освітнього процесу як психолого-педагогічна проблема [Електронний ресурс] / О. І. Бикова // Науковий вісник Льотної академії. Педагогічні науки. – Кропивницький, **2022**. – Вип. 11. – С. 26–31. – Режим доступу: <http://ksgn.hol.es/potochnij-vipusk/> (5.10.2022 р.).

165. **Василенко В. Ю.** Особливості використання технологій WEB 2.0 як основного інструменту іміджевих соціокомунікаційних технологій ЗВО / В. Ю. Василенко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, **2022**. – № 1. – С. 62–71.

166. **Голрохолінська І.** Етична підготовка фахівців у закладах вищої освіти: ідейно-ціннісна мотивація та вимоги стандартів вищої освіти [Електронний ресурс]

/ І. Голрохолінська, О. Бродецький // Освітologia. – Київ, 2021. – № 10. – С. 15–23. – Режим доступу: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/issue/view/8> (12.10.2022 р.).

167. **Гресь О. М.** Інформаційне забезпечення наукових досліджень: правовий аспект / О. М. Гресь // Право. Людина. Довкілля. – Київ, 2021. – Vol. 12, № 2. – С. 110–115.

168. **Дегтярьова Н.** Ставлення до масових відкритих онлайн-курсів як форми неформальної освіти / Н. Дегтярьова, О. Гонтар, Г. Вернидуб // Фізико-математична освіта. – Суми, 2021. – Т. 32, № 6. – С. 18–22.

169. **Задорожна О. В.** Поняття веб-середовища дистанційного навчання [Електронний ресурс] / О. В. Задорожна, О. П. Бондар, І. Л. Якуніна // Науковий вісник Льотної академії. Педагогічні науки. – Кропивницький, 2022. – Вип. 11. – С. 110–115. – Режим доступу: <http://ksgn.hol.es/potochnij-vipusk/> (5.10.2022 р.).

170. **Звідки** можна працювати дистанційно? / за інформацією служби освітнього омбудсмена // Освіта України. – Київ, 2022. – 17 жовт. (№ 40/41). – С. 10.

171. **Зіменко О. Є.** Феномен інформаційного впливу у науковому середовищі: теорії, дефініції / О. Є. Зіменко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2022. – № 1. – С. 90–97.

172. **Клюс О. А.** Аналіз сучасних оздоровчих технологій, які можна використовувати в процесі фізичного виховання у ЗВО / О. А. Клюс, О. П. Скавронський // Формування здорового способу життя студентської та учнівської молоді засобами освіти. – Кам'янець-Подільський, 2021. – Вип. 10. – С. 59–63.

173. **Литвин С. Х.** Інформаційне забезпечення науково-дослідної роботи здобувачів наукового ступеня доктора філософії / С. Х. Литвин, В. В. Добровольська // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2021. – № 3. – С. 90–98.

174. **Мартиненко С.** Проблема персоналізації та персоніфікації фахової підготовки та її реалізація в закладах вищої освіти: теоретичний аспект

[Електронний ресурс] / С. Мартиненко // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2021**. – Вип. 3 (68). – С. 28–32. – Режим доступу:

http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I=&S21STR=Ж23380%2F2021%2F3

(12.11.2022 р.).

175. **Мельниченко Т. Є.** Використання інтернет-ресурсів у навчальному процесі [Електронний ресурс] / Т. Є. Мельниченко, Л. В. Калініченко // Науковий вісник Льотної академії. Педагогічні науки. – Кропивницький, **2022**. – Вип. 11. – С. 132–140. – Режим доступу: <http://ksgn.hol.es/potochnij-vipusk/> (5.10.2022 р.).

176. **Модель** доставки цифрового навчального контенту в умовах відкритої університетської освіти / О. Глазунова, Т. Волошина, В. Корольчук, М. Мокрієв, О. Кузьмінська // Фізико-математична освіта. – Суми, **2022**. – Т. 34, № 2. – С. 12–17.

177. **Мурзіна О.** Медіакомпетентність та медіаграмотність: сутність понять [Електронний ресурс] / О. Мурзіна // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2021**. – Вип. 4 (69). – С. 18–23. – Режим доступу:

http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I=&S21STR=Ж23380%2F2021%2F4

(12.11.2022 р.).

178. **Особливості** формування проєктної компетентності майбутніх фахівців в умовах розвитку інформаційно-комунікаційних технологій / Ю. Козловський, Н. Муқан, О. Ієвлєв, Т. Кучай // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2022**. – № 2 (200). – С. 6–11.

179. **Петруньок Т.** Силабус як засіб підвищення якості фахової підготовки студентів у закладах вищої освіти / Т. Петруньок, Л. Благодаренко // Фізико-математична освіта. – Суми, **2021**. – Т. 32, № 6. – С. 29–33.

180. **Подденежний О. Г.** Управління цифровою трансформацією освіти: сучасний науковий дискурс / О. Г. Подденежний // Наукові записки НаУКМА. Економічні науки. – Київ, **2021**. – Т. 6, вип. 1. – С. 105–110.

181. **Саврасова-В'юн Т.** Навчальний проект як засіб формування професійної компетентності майбутніх фахівців: психологічний аспект [Електронний ресурс] / Т. Саврасова-В'юн // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2021**. – Вип. 3 (68). – С. 33–41. – Режим доступу:

http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I=&S21STR=Ж23380%2F2021%2F3

(12.11.2022 р.).

182. **Сидоренко Т. В.** Дистанційне навчання: погляд студентів і викладачів / Т. В. Сидоренко, А. І. Сидоренко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, **2022**. – № 1. – С. 118–125.

183. **Сисоєва С.** Педагогічні аспекти цифровізації освіти / С. Сисоєва [Електронний ресурс] // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2021**. – Вип. 4 (69). – С. 24–32. – Режим доступу:

http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I=&S21STR=Ж23380%2F2021%2F4

(12.11.2022 р.).

184. **Слав'юк Р. А.** Верифікація принципу Парето для доходів від наукової діяльності закладів вищої освіти України / Р. А. Слав'юк, О. Л. Тоцька // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Економіка. – Острог, **2021**. – Вип. 21 (49). – С. 100–108.

185. **Сліпчишин Л.** Особливості впровадження STEAM підходу у вищу освіту / Л. Сліпчишин, О. Стечкевич // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2022.** – № 2 (200). – С. 17–22.

186. **Смілянська А.** Практику застосування Національного мультипредметного тесту можуть продовжити й наступного року / А. Смілянська // Голос України. – Київ, **2022.** – 21 жовт. (№ 215). – С. 10.

187. **Шетеля Н. І.** Формування аксіологічної компетентності фахівців у галузі культури та мистецтв [Електронний ресурс] / Н. І. Шетеля // Науковий вісник Льотної академії. Педагогічні науки. – Кропивницький, **2022.** – Вип. 11. – С. 89–95. – Режим доступу: <http://ksgn.hol.es/potochnij-vipusk/> (5.10.2022 р.).

188. **Fursenko T.** English language proficiency in actuarial education quality improvement: challenges and opportunities in Ukraine / T. Fursenko, J. Druz, G. Druz // Фізико-математична освіта. – Суми, **2022.** – Т. 34, № 2. – С. 50–54.

Роль володіння англійською мовою в підвищенні якості актуальної освіти: виклики та перспективи в Україні.

Авіаційна освіта

189. **Блашко Ю. І.** Структурні компоненти формування стресостійкості майбутніх пілотів цивільної авіації у процесі професійної підготовки [Електронний ресурс] / Ю. І. Блашко // Науковий вісник Льотної академії. Педагогічні науки. – Кропивницький, **2022.** – Вип. 11. – С. 32–37. – Режим доступу: <http://ksgn.hol.es/potochnij-vipusk/> (5.10.2022 р.).

190. **Вайнтрауб М. А.** Формування технологічної культури у майбутніх педагогів з технологічної освіти у закладах вищої освіти [Електронний ресурс] / М. А. Вайнтрауб // Науковий вісник Льотної академії. Педагогічні науки. – Кропивницький, **2022.** – Вип. 11. – С. 45–49. – Режим доступу: <http://ksgn.hol.es/potochnij-vipusk/> (5.10.2022 р.).

191. **Довга Т. Я.** Імідж-дизайн особистості педагога як елемент педагогічного дизайну [Електронний ресурс] / Т. Я. Довга // Науковий вісник Льотної академії. Педагогічні науки. – Кропивницький, **2022**. – Вип. 11. – С. 50–57. – Режим доступу: <http://ksgn.hol.es/potochnij-vipusk/> (5.10.2022 р.).

192. **Мартиненко Н. О.** Аналіз зарубіжного досвіду підготовки пілотів до міжкультурної взаємодії [Електронний ресурс] / Н. О. Мартиненко // Науковий вісник Льотної академії. Педагогічні науки. – Кропивницький, **2022**. – Вип. 11. – С. 96–101. – Режим доступу: <http://ksgn.hol.es/potochnij-vipusk/> (5.10.2022 р.).

193. **Радул С.** Теоретичні засади особистісного самовизначення у майбутніх фахівців авіаційної галузі [Електронний ресурс] / С. Радул, Л. С. Харламова // Науковий вісник Льотної академії. Педагогічні науки. – Кропивницький, **2022**. – Вип. 11. – С. 67–73. – Режим доступу: <http://ksgn.hol.es/potochnij-vipusk/> (5.10.2022 р.).

194. **Романько І. І.** Використання технологій дистанційного навчання у процесі викладання навчальних дисциплін "Історія авіації" та "Історія України і української культури" [Електронний ресурс] / І. І. Романько // Науковий вісник Льотної академії. Педагогічні науки. – Кропивницький, **2022**. – Вип. 11. – С. 75–81. – Режим доступу: <http://ksgn.hol.es/potochnij-vipusk/> (5.10.2022 р.).

195. **Чікарькова М.** Етичні аспекти дистанційного навчання у добу пандемії Covid-19 [Електронний ресурс] / М. Чікарькова // Освітologia. – Київ, **2021**. – № 10. – С. 73–80. – Режим доступу: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/issue/view/8> (12.10.2022 р.).

Бібліотечна освіта

196. **Гуменчук А. В.** Система вищої бібліотечної освіти в США: традиції та новації / А. В. Гуменчук // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, **2022**. – № 1. – С. 111–117.

197. **Єрмолаєва Г. А.** Використання методу сторітелінгу в процесі викладання фахових дисциплін для бакалаврів інформаційної, бібліотечної та архівної справи [Електронний ресурс] / Г. А. Єрмолаєва // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, **2021**. – Вип. 59. – С. 44–52. – Режим доступу: <http://v-khsac.in.ua/issue/view/14260> (5.10.2022 р.).

198. **Мина Ж. В.** Популяризація спеціальності "Інформаційна, бібліотечна та архівна справа" у німецькій Вікіпедії / Ж. В. Мина, В. С. Нечиталюк // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, **2021**. – № 4. – С. 112–122.

199. **Тур О. М.** Інтерактивна лекція як метод навчання в професійній підготовці майбутніх фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи [Електронний ресурс] / О. М. Тур, Л. І. Дерев'яно // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, **2022**. – Вип. 61. – С. 72–80. – Режим доступу: <http://v-khsac.in.ua/issue/view/15641> (5.10.2022 р.).

200. **Тур О. М.** Підготовка магістрів з інформаційної, бібліотечної та архівної справи: задоволеність якістю освітнього складника [Електронний ресурс] / О. М. Тур, Л. І. Дерев'яно, С. М. Дорошенко // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, **2021**. – Вип. 60. – С. 99–109. – Режим доступу: <http://v-khsac.in.ua/issue/view/14837> (5.10.2022 р.).

201. **Тур О. М.** Формування професійно-комунікативної компетентності майбутніх фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи засобами інтерактивної дидактичної гри [Електронний ресурс] / О. М. Тур, О. О. Вдовіна, О. М. Василюк // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, **2022**. – Вип. 61. – С. 62–71. – Режим доступу: <http://v-khsac.in.ua/issue/view/15641> (5.10.2022 р.).

202. **Шленьова М. Г.** Гейміфікація як інструмент підвищення ефективності навчання майбутніх бібліотекарів [Електронний ресурс] / М. Г. Шленьова // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, **2021**. – Вип. 59. – С. 53–58. – Режим доступу: <http://v-khsac.in.ua/issue/view/14260> (5.10.2022 р.).

Військова освіта

203. **Боровик Л.** Методичні аспекти викладання вибіркових дисциплін під час навчання майбутніх офіцерів-прикордонників / Л. Боровик, О. Боровик // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2022**. – № 2 (200). – С. 38–43. С. 149–152.

204. **Боровик Л. В.** Методичні рекомендації щодо активізації мисленнєвої діяльності майбутніх офіцерів-прикордонників під час навчання [Електронний ресурс] / Л. В. Боровик, Л. А. Руденко // Науковий вісник Льотної академії. Педагогічні науки. – Кропивницький, **2022**. – Вип. 11. – С. 38–44. – Режим доступу: <http://ksgn.hol.es/potochnij-vipusk/> (5.10.2022 р.).

205. **Волков Д.** Індивідуально-психологічні особливості моторних компонентів мнемичної обробки інформації курсантами-льотчиками / Д. Волков, К. Кравченко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки. – Київ, **2020**. – Вип. 1 (43). – С. 5–8.

206. **Колісник О.** Патріотична складова в сучасному освітньо-виховному процесі підготовки офіцерів Збройних сил України / О. Колісник // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки. – Київ, **2019**. – Вип. 1 (41). – С. 29–32.

207. **Молочко М.** Картосеміотика і концепція "поля" в атласі університету (ЗВО) освітньо-управлінського типу [Електронний ресурс] / М. Молочко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки. – Київ, **2020**. – Вип. 1 (43). – С. 65–72. – Режим доступу: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/visnyk/viyskovi_43_2020.pdf (5.10.2022 р.).

208. **Черних Ю.** Проблема гарантування якості підготовки військових фахівців: підсумки експериментальних досліджень / Ю. Черних // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки. – Київ, **2019**. – Вип. 1 (41). – С. 43–48.

Дизайн-освіта

209. **Чемерис Г.** Шляхи вдосконалення дизайн-освіти у контексті стратегії цифрової трансформації освіти і науки України / Г. Чемерис, Г. Брянцева, О. Брянцев // Фізико-математична освіта. – Суми, **2021**. – Т. 32, № 6. – С. 49–56.

Економічна освіта

210. **Бугрова О. О.** Залучення студентів до участі в дослідницьких процесах під час вивчення економічних дисциплін / О. О. Бугрова, І. О. Лук'янчук // Наукові записки НаУКМА. Економічні науки. – Київ, **2021**. – Т. 6, вип. 1. – С. 34–39.

211. **Лаврентьєва О. О.** Актуалізація та розвиток компетентності лідерства студентів економічних спеціальностей у процесі професійної освіти [Електронний ресурс] / О. О. Лаврентьєва, О. В. Лебідь // Науковий вісник Льотної академії. Педагогічні науки. – Кропивницький, **2022**. – Вип. 11. – С. 116–124. – Режим доступу: <http://ksqn.hol.es/potochnij-vipusk/> (5.10.2022 р.).

212. **Сисоєв О.** Професійна підготовка фахівців економічної галузі в контексті глобального сталого розвитку [Електронний ресурс] / О. Сисоєв // Освітологія. – Київ, **2020**. – № 9. – С. 38–45. – Режим доступу: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/issue/view/1> (12.10.2022 р.).

Медична освіта

213. **Інтерактивні** лекції в медичному університеті: актуальні смисли і клінічні практики [Електронний ресурс] / І. Соколова, О. Стрельченко, І. Козинська, С. Селезньова, О. Козинський // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2021**. – Вип. 3 (68). – С. 89–99. – Режим доступу: <http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi->

bin/irbis_nbuvcgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I=&S21STR=Ж23380%2F2021%2F3

(12.11.2022 р.).

214. **Ісаєва О.** Діалогічна технологія в освіті студентів-медиків / О. Ісаєва, Г. Шайнер // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2022**. – № 2 (200). – С. 29–33.

215. **Кучин Ю. Л.** Основні принципи організації дистанційного навчання медиків / Ю. Л. Кучин, Л. В. Лимар // Медична освіта. – Тернопіль, **2022**. – № 1 (95). – С. 30–37.

216. **Проніна О. М.** Сучасні технології в професійній підготовці лікарів-інтернів / О. М. Проніна, С. М. Білаш, М. М. Кобеняк // Медична освіта. – Тернопіль, **2022**. – № 1 (95). – С. 88–92.

217. **Скрипник І.** Формування праксеологічної компетентності магістрів стоматології: мотиваційна складова [Електронний ресурс] / І. Скрипник, Я. Кульбашна, В. Захарова // Освітологія. – Київ, **2021**. – № 10. – С. 56–65. – Режим доступу: <https://osvitologia.kubg.edu.ua/index.php/osvitologia/issue/view/8>

(12.10.2022 р.).

Педагогічна освіта, соціальна освіта

218. **Бартош О. П.** Суб'єкт-специфічні критерії визначення обдарованості в освітньому середовищі Великої Британії [Електронний ресурс] / О. П. Бартош // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 ●(50). – С. 13–18. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_3 (5.10.2022 р.).

219. **Бондар Г. О.** Особливості формування і розвитку пізнавального інтересу у студентів немовних факультетів при навчанні іноземної мови [Електронний ресурс] ●/ Г. О. Бондар, А. П. Іванчук // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. –

Вип. 1 (50). – С. 19–22. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_4 (5.10.2022 р.).

220. **Борозенець Н. С.** Використання частково-пошукового та пошукового методів навчання у процесі вивчення математичних дисциплін в аграрних ЗВО [Електронний ресурс] / Н. С. Борозенець // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 23–26. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_5 (5.10.2022 р.).

221. **Буйняк М. Г.** Роль фахівців економічної галузі у створенні в суспільстві інклюзивного середовища [Електронний ресурс] / М. Г. Буйняк, С. О. Миронова // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 27–30. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_6 (5.10.2022 р.).

222. **Варнавська І. В.** Аспекти формування педагогічної свідомості викладачів вищої школи [Електронний ресурс] / І. В. Варнавська // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 40–43. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_9 (5.10.2022 р.).

223. **Видолюб Н.** Формування професійної компетентності у майбутніх вчителів [Електронний ресурс] / Н. Видолюб, О. Гейліх // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2021**. – Вип. 3 (68). – С. 42–50. – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I=&S21STR=Ж23380%2F2021%2F3 (12.11.2022 р.).

224. **Вознюк О. В.** Проблема впровадження компетентнісного підходу в закладах вищої педагогічної освіти / О. В. Вознюк // Кременчуччина – основа проектування освіти регіону під час випробувань і надалі : Матеріали III-ї наук.-пед. експедиції Наук.-дослід. лаб. з вивч. і розроблення гуманіт. ідей акад.

В. І. Вернадського : Кременчук, Горішні Плавні, Світловодськ, 18–19 трав. 2022 р. / НАН України [та ін.] ; за наук. ред. А. П. Самодрини. – Кременчук, **2022**. – С. 52–55.

225. **Гуменюк І. М.** Організація експериментальної перевірки ефективності методичної системи навчання української мови за професійним спрямуванням [Електронний ресурс] / І. М. Гуменюк // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 65–68. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_15 (5.10.2022 р.).

226. **Гусак Л. П.** Застосування систем комп'ютеризованого навчання при викладанні математичних дисциплін у студентів економічних спеціальностей [Електронний ресурс] / Л. П. Гусак, Л. М. Радзіховська // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 69–72. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_16 (5.10.2022 р.).

227. **Деркач С. П.** Метод проєктів у навчанні практичної граматики англійської мови [Електронний ресурс] / С. П. Деркач // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 73–76. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_17 (5.10.2022 р.).

228. **Докучина Т. О.** Професійна мобільності фахівців спеціальної освіти у контексті міждисциплінарного дискурсу [Електронний ресурс] / Т. О. Докучина // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 86–89. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_20 (5.10.2022 р.).

229. **Драч І. І.** Відкрита наука в університетах: цілі та переваги [Електронний ресурс] / І. І. Драч // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 90–93. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_21 (5.10.2022 р.).

230. **Дуальна** освіта як засіб забезпечення належної якості професійної підготовки вчителів математики в сучасній Україні [Електронний ресурс] / М. Працьовитий, О. Требенко, О. Школьний, Я. Гончаренко // Фізико-математична освіта. – Суми, **2022**. – Т. 36, № 4. – С. 64–69. – Режим доступу: <https://fmo-journal.org/index.php/fmo/issue/view/11> (5.10.2022 р.).

231. **Дун Ц.** Проблема формування творчого потенціалу студентів факультетів мистецтв у сучасних наукових дослідженнях [Електронний ресурс] / Ц. Дун // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 94–97. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_22 (5.10.2022 р.).

232. **Ішутіна О. Є.** Європейський контекст упровадження медіаосвіти [Електронний ресурс] / О. Є. Ішутіна // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 113–115. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_26 (5.10.2022 р.).

233. **Кожем'якіна І. В.** Специфіка дистанційного навчання в системі післядипломної педагогічної освіти [Електронний ресурс] / І. В. Кожем'якіна // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 120–123. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_28 (5.10.2022 р.).

234. **Кожушко С. П.** Методична робота як ефективний засіб підвищення комунікативної компетентності педагога [Електронний ресурс] / С. П. Кожушко // Науковий вісник Льотної академії. Педагогічні науки. – Кропивницький, **2022**. – Вип. 11. – С. 58–66. – Режим доступу: <http://ksgn.hol.es/potochnij-vipusk/> (5.10.2022 р.).

235. **Короткевич К.** Формування умінь навчальної самоорганізації майбутніх викладачів хореографічних дисциплін: педагогічні принципи та умови [Електронний ресурс] / К. Короткевич // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2021**. – Вип. 4 (69). – С. 68–75. – Режим доступу:

http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I=&S21STR=Ж23380%2F2021%2F4

(12.11.2022 р.).

236. **Котелевець А. М.** Теоретико-методологічні засади формування соціальної активності студентської молоді [Електронний ресурс] / А. М. Котелевець // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022.** – Вип. 1 (50). – С. 134–137. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_31 (5.10.2022 р.).

237. **Кравченко Т. М.** Порівняльний аналіз професійної підготовки фахівців з маркетингу у Великобританії та Україні [Електронний ресурс] / Т. М. Кравченко // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022.** – Вип. 1 (50). – С. 145–148. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_33 (5.10.2022 р.).

238. **Кучерявий А.** Порівняльна характеристика змісту функцій суб'єктів виховання у вищих педагогічних і військових закладах освіти / А. Кучерявий // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки. – Київ, **2019.** – Вип. 1 (41). – С. 32–35.

239. **Леврінц М. І.** Впровадження позитивного досвіду США у системі іншомовної педагогічної освіти України [Електронний ресурс] / М. І. Леврінц // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022.** – Вип. 1 (50). – С. 153–157. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_35 (5.10.2022 р.).

240. **Лобачова І. М.** "Наукова комунікація" у формуванні мовної особистості майбутнього вчителя початкових класів НУШ [Електронний ресурс] / І. М. Лобачова // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022.** – Вип. 1 (50). – С. 174–177. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_39 (5.10.2022 р.).

241. **Мищишин І. Я.** Оцінювання якості середньої освіти як складова системи педагогічного нагляду у Польщі [Електронний ресурс] / І. Я. Мищишин // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022.** – Вип. 1 (50). – С. 195–198. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_44 (5.10.2022 р.).

242. **Повідайчик М. М.** Соціально-педагогічні передумови формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики [Електронний ресурс] / М. М. Повідайчик, Н. В. Юрченко, А. Ю. Штимак // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022.** – Вип. 1 (50). – С. 223–226. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_51 (5.10.2022 р.).

243. **Повідайчик О. С.** Мотиваційні аспекти науково-дослідницької діяльності студентів закладів вищої освіти [Електронний ресурс] / О. С. Повідайчик, М. М. Попик, А. М. Реблян // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022.** – Вип. 1 (50). – С. 219–222. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_50 (5.10.2022 р.).

244. **Пришляк О. Ю.** Становлення ціннісних орієнтацій особистості майбутніх фахівців соціономічних професій в контексті міжкультурної освіти [Електронний ресурс] / О. Ю. Пришляк, Г. Б. Драпак // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022.** – Вип. 1 (50). – С. 232–237. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_53 (5.10.2022 р.).

245. **Рибалка В. В.** Принципи, процедури та практики демократії як джерело розробки технологій і методів професійної діяльності психологів і педагогів [Електронний ресурс] / В. В. Рибалка // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022.** – Вип. 1 (50). – С. 238–241. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_54 (5.10.2022 р.).

246. **Русалкіна Л. Г.** Організація професійно зорієнтованого навчання іноземної мови студентів-медиків на основі словесно-логічного способу [Електронний ресурс] / Л. Г. Русалкіна // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 245–248. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_56 (5.10.2022 р.).

247. **Рябець Д. В.** Фасилітація в контексті підготовки майбутніх учителів початкових класів [Електронний ресурс] / Д. В. Рябець // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 249–251. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_57 (5.10.2022 р.).

248. **Савельчук І. Б.** Організація самостійної роботи студентів в умовах дистанційної освіти в галузі "соціальна робота" [Електронний ресурс] / І. Б. Савельчук, Д. Д. Бибик // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 252–255. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_58 (5.10.2022 р.).

249. **Савіцька В. В.** Забезпечення інноваційного педагогічного процесу в закладах вищої освіти (ЗВО): вимога часу [Електронний ресурс] / В. В. Савіцька, І. І. Боднарук // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 256–259. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_59 (5.10.2022 р.)

250. **Староста В. І.** Очна та заочна форма здобуття освіти у контексті використання традиційного, змішаного та дистанційного навчання: погляди студентів, аспірантів, викладачів [Електронний ресурс] / В. І. Староста // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 264–268. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_61 (5.10.2022 р.).

251. **Стеблюк С. В.** Практика як складова професійної підготовки магістрів зі спеціальної освіти [Електронний ресурс] / С. В. Стеблюк // Науковий вісник

Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 269–272. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_62 (5.10.2022 р.).

252. **Стежко Ю. Г.** Формування дослідницької компетентності за вимогами "стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування" [Електронний ресурс] / Ю. Г. Стежко // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 273–276. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_63 (5.10.2022 р.).

253. **Теличко Н. В.** Оволодіння методами емпіричних досліджень як один з критеріїв сформованості наукової компетентності майбутніх учителів іноземних мов [Електронний ресурс] / Н. В. Теличко // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 277–280. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_64 (5.10.2022 р.).

254. **Товканець Г. В.** Компетентнісний підхід у професійній підготовці як тенденція сучасної європейської освіти [Електронний ресурс] / Г. В. Товканець // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 281–284. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_65 (5.10.2022 р.).

255. **Товканець О. С.** Змістові аспекти семінарів і тренінгів у підготовці фахівців з менеджменту для освіти дорослих в європейських країнах [Електронний ресурс] / О. С. Товканець // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 285–289. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_65 (5.10.2022 р.).

256. **Франчук Т. Й.** Взаємозалежність розвитку інклюзивної освіти та інклюзивного середовища в університеті [Електронний ресурс] / Т. Й. Франчук, С. П. Миронова // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 290–293. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_67 (5.10.2022 р.).

257. **Черевичний Г. С.** Педагогічна технологія навчального е-портфоліо у системі підготовки майбутніх учителів історії [Електронний ресурс] / Г. С. Черевичний // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 298–301. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_69 (5.10.2022 р.).

258. **Швардак М. В.** PR-технології на ринку освітніх послуг [Електронний ресурс] / М. В. Швардак // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 307–310. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_71 (5.10.2022 р.).

259. **Шищенко І. В.** Професійна підготовка майбутніх учителів математики: проблема формування критичного мислення [Електронний ресурс] / І. В. Шищенко, Т. Д. Лукашова, Я. О. Чкана // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 319–323. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_74 (5.10.2022 р.).

260. **Юрків Я. І.** Ціле-результативний компонент системи професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів та соціальних працівників до роботи із вразливими категоріями населення [Електронний ресурс] / Я. І. Юрків // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 328–332. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_76 (5.10.2022 р.).

261. **Яремчук Н.** Особливості формування індивідуальної освітньої траєкторії майбутнього вчителя початкової школи в умовах дистанційного навчання [Електронний ресурс] / Н. Яремчук // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2021**. – Вип. 4 (69). – С. 60–67. – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I=&S21STR=Ж23380%2F2021%2F4

(12.11.2022 р.).

262. **Kulchytskyi V.** Functions and structural components of a positive image of a teacher of higher education [Електронний ресурс] / V. Kulchytskyi // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2022**. – Вип. 1 (50). – С. 149–152. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2022_1_34 (5.10.2022 р.).

Проаналізовано функції та структурні складові позитивного іміджу педагога закладу вищої освіти.

Фізико-математична освіта

263. **Ботузова Ю.** Наступність методів навчання розв'язування математичних задач у школі та закладі вищої освіти: контекст інтегративного підходу [Електронний ресурс] / Ю. Ботузова, В. Нічишина, Р. Рожняк // Фізико-математична освіта. – Суми, **2022**. – Т. 36, № 4. – С. 16–25. – Режим доступу: <https://fmo-journal.org/index.php/fmo/issue/view/11> (5.10.2022 р.).

264. **Викладання** медичної і біологічної фізики та медичної інформатики в європейських університетах [Електронний ресурс] / О. Чалий, Л. Любчик, К. Чалий, О. Чайка, І. Кривенко, Н. Гриценко, А. Криштопа, О. Сисоєв // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2021**. – Вип. 3 (68). – С. 72–88. – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I=&S21STR=Ж23380%2F2021%2F3 (12.11.2022 р.).

265. **Digital** technologies as a means of adaptive learning for higher education snformatics and mathematics [Електронний ресурс] / О. Kosovets, О. Soia, Y. Krupsky, L. Tyutyn // Фізико-математична освіта. – Суми, **2022**. – Т. 33, № 1. – С. 14–19. – Режим доступу: <https://fmo-journal.org/index.php/fmo/issue/view/8> (5.10.2022 р.).

Цифрові технології як засіб адаптивного навчання здобувачів вищої освіти інформатиці та математиці.

266. **Savitska V.** Higher education gamification: the trinity of PBL as a tool for educational process modernization [Електронний ресурс] / V. Savitska, O. Krychivska // Фізико-математична освіта. – Суми, **2022**. – Т. 33, № 1. – С. 43–47. – Режим доступу: <https://fmo-journal.org/index.php/fmo/issue/view/8> (5.10.2022 р.).

Гейміфікація вищої освіти: триєдність PBL як інструмент модернізації освітнього процесу.

Філологічна освіта

267. **Викладання** іноземних мов за професійним спрямуванням в університетах: сучасні тенденції [Електронний ресурс] / А. Дурдас, О. Костенко, Л. Мостицька, О. Овчарова // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Педагогічні науки. – Київ, **2021**. – Вип. 4 (69). – С. 42–49. – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I=&S21STR=Ж23380%2F2021%2F4

(12.11.2022 р.).

268. **Волик І.** Психолого-педагогічні основи підготовки майбутніх учителів-філологів до формування громадянської відповідальності учнів основної школи / І. Волик, В. Цина // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2022**. – № 2 (200), лютий. – С. 72–77.

269. **Дмитрук О. В.** Практикум з аудіовізуального перекладу : (англ. мова) / Дмитрук О. В., Поворознюк Р. В. ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Навч.-наук. ін-т філології. – Київ, : Інтерсервіс, **2022**. – 75 с.

270. **Мелекєсцева Н.** Формування мовної особистості здобувачів вищої освіти мистецьких спеціальностей (на основі ідей Івана Огієнка) / Н. Мелекєсцева // Іван Огієнко і сучасна наука та освіта : науковий збірник. Серія філологічна / М-во

освіти і науки України ; Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І. Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, **2021**. – Вип. 18. – С. 123–129.

271. **Основи** наукових досліджень з романської філології : навч. посіб. / М-во освіти і науки України, Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича ; уклад.: М. М. Попович, М. Р. Смірнова. – Чернівці : Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, **2021**. – 183, [1] с.

272. **Особливості** викладання термінології на заняттях з іноземної мови в професійній діяльності в немовному закладі вищої освіти / К. Дегтярьова, Л. Кібенко, В. Живолуп, А. Карась, І. Ляхова // Іноземні мови. – Київ, **2022**. – № 1 (109). – С. 16–22.

273. **Осядла Т. В.** Система вправ і завдань для формування перськомовної компетентності в говорінні майбутніх перекладачів у сфері забезпечення державної безпеки / Т. В. Осядла // Іноземні мови. – Київ, **2022**. – № 2 (110). – С. 15–25.

274. **Подосиннікова Г. І.** Технологія інтерактивного навчання "кіноклуб" у підготовці майбутніх учителів англійської мови / Г. І. Подосиннікова, К. С. Кривошия // Іноземні мови. – Київ, **2022**. – № 2 (110). – С. 32–46.

275. **Сухомлин О.** Цифрова компетентність здобувачів вищої філологічної освіти в умовах сучасних запитів суспільства: ціннісний аспект / О. Сухомлин // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2022**. – № 2 (200). – С. 170–175.

276. **Чала Н. Д.** Використання інноваційних освітніх технологій під час вивчення іноземної мови [Електронний ресурс] / Н. Д. Чала, І. В. Ковальова // Науковий вісник Льотної академії. Педагогічні науки. – Кропивницький, **2022**. – Вип. 11. – С. 141–145. – Текст англійською мовою. – Режим доступу: <http://ksgn.hol.es/potochnij-vipusk/> (5.10.2022 р.).

277. **Motivierungsstrategien** zum fremdsprachenlernen im tertiärbereich während der pandemie / I. Lehner, I. Gusti, E. Baran, M. Fabian // Іноземні мови. – Київ, **2022**. – № 1 (109). – С. 29–34.

Стратегії мотивації вивчення іноземних мов у вищій освіті під час пандемії.

Юридична освіта

278. **Безсмолий Є.** Сутність і практична значимість педагогічних умов і принципів у підготовці майбутніх магістрів з правознавства до викладацької діяльності / Є. Безсмолий // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки. – Київ, **2019**. – Вип. 1 (41). – С. 18–22.

279. **Ярош А. О.** Сучасні підходи до організації підготовки юристів в Україні / А. О. Ярош // Право. Людина. Довкілля. – Київ, **2021**. – Vol. 12, № 1. – С. 6–11.